

bb. 10. jubileumi hét a 700 éves iregszemcsén

t/vid/rj sr 1963. november 7.

iregszemcsén csütörtökön jubileumi hét kezdődött a tolna megyei község alapításának 700. évfordulója alkalmából. az ünnepségen megnyitották a helytörténeti kiállítást, amelyen szemléltetik, hogyan vált az egykori jobbágytelepülés községgé. iregszemcsén új iskola, korszerű művelődési otthon, modern lakótelep épült az eltelt évtizedben. mezőgazdasági kísérleti intézete külföldön is hírnévre tett szert; határában 5 500 holdon gazdálkodnak a termelészövetkezetek.

az emlékhéten előadásokat tartanak a község történetéről.

/mti/ --

bb. 11. fogadás a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulóján a szovjetunió budapesti nagykövetségén

t bc/tr/e sr 1963. november 7.

g.a.gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója alkalmából csütörtök este a nagykövetségen fogadást adott.

a fogadáson megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, biszku béla, fehér lajos, fock jení, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, dr.münnich ferenc, nemes dezső, rónai sándor, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai. résztvett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a minisztertanácsnak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a fogadás meleg, baráti légkörben zajlott le. /mti/

--

20.35 rj

- v é g e -

- 12 -

WV

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 369-090

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 8.

bb 1. befejezték a „sodrásban„ című film forgatását

i s/tm-lm fm

1963. november 8.

a hunnia filmstudio műtermében mintegy három hónapos munka után befejezték a „sodrásban„ című film forgatását. a történet napjainkban egy tiszamenti faluban játszódik és az ifjúság problémáira keres választ. a film készítői is fiatalok. a forgatókönyv írója és a film rendezője gaál istván, akinek ez lesz az első játékfilmje. az operatőr sára sándor. a rendező és az operatőr előzőleg együtt készítette a nagysikerű „cigányok„ című rövidfilmet.

a főszerepeket négy főiskolai hallgató: moór marianne, dranota andrea, csikos sándor és orbán tibor játssza./mti/

--

bb 2. külföldre készül a pécsi balett

i ol/gg-lm fm

1963. november 8.

a pécsi balett sikeres csehszlovákiai vendégszereplése után a jövő év elején újra külföldön szerepel: a német szövetségi köztársaságba, svájcba, luxemburgba és ausztriába kapott meghívást./mti/

--

bb 3. őszi ibolya a bükkben

vid j-lm ká

1963. november 8.

a bükki erdészek közül 40 évre visszamenően senki sem emlékszik ilyen meleg, verőfényes november elejére, mint amilyen most van. a ködös, párás reggelek bőséges harmatképződése és a nappali felmelegedés következménye, hogy még mindig nyílik a bükk egyik kedves, halványlila színű virága, az őszi kikirics. egyes helyeken, mint jávorkút környékén, a létrástetőn, a nagyréten és máshol szinte elborítja az erdei tisztásokat.

/folyt.köv./

-1-

Me

bb 3. / őszi ibolya a....1.folyt./-lm

amire még nem volt példa, az erdészek a napokban ibolyái is találtak a déli fekvésű napsütéses hegyoldalakon, a garadnapatak völgyében és tardona környékén.

a kedvező időjárás hatását az erdei vadakon is megfigyelték. máskor november elején a szarvasok, őzek, muflonok már felkeresik teletelőhelyeiket, míg most a szokásos csapásaikon tűnnek fel, és nem mutatják jelét, hogy téli pihenőre vonulnának./mti/

-. -

bb 4. 150 000 üveg tokaji édes furmint karácsonyra

vid j-lm ká

1963. november 8.

a tokajhegyaljai állami gazdaság mádi palackozóüzemében megkezdtek a karácsonyra forgalomba kerülő borok palackozását. a korszerű gépekkel felszerelt üzemben az idén már 3 millió palackot töltöttek meg, karácsonyig pedig újabb 600 000 üvegbe kerül a világhírű szőlővidék „palackérett”, termése.

Legnagyobb mennyiségben a tokaji peccsenye-és furmintbort dugaszolják hétdecis, ugynevezett rajnai palackokba, de nagy mennyiséget hoznak forgalomba szamorodni-, valamint három- és négyputtonyos aszaborokból is. a közönség kívánságának eleget téve, mintegy 150 000 üveget töltenek meg a közkedvelt tokaji édes furminttal.

korábban sok panasz hangzott el, hogy - elsősorban a minőségi boroknál, mint a szamorodni- és aszufajták - a dugó morzsolódása miatt a bor szennyeződik. ennek elkerülésére a nemes borok dugaszolásánál a parafadugót műanyag bevonattal látják el./mti/

-. -

bb 5. tizenkét pécsi művész kapott nivódíjat

vid fm/tné-lm fm

1963. november 8.

a szakszervezetek baranya megyei tanácsa, a baranya megyei és a pécsi városi tanács évente művészeti nivó-díjban részesíti a kiemelkedő irodalmi és képzőművészeti alkotások szerzőit. az idén tizenketten részesültek művészeti nivódíjban; csorba győző, pákolitz istván, bárdossi németh jános és pál józsef költők, martyn ferenc, kelle sándor, bizse jános és vida dezső festőművészek, eck imre és simon antal koreográfusok, dr. vargha károly zenei műfordító és bertha bulcsu író./mti/

-. -
-2-

Me

bb 6. a tavalyinál 477 vagonnal több zöldség-gyümölcs, 3 200 vagon burgonya a főváros „kamrájában”,

i kz/-lm ká

1963. november 8.

a szocialista nagyüzemek tervszerű gazdálkodása, a korszerűbb agrártechnika és a kedvező időjárás, valamint a kereskedelem javuló munkája közvetlenül érzékelhető a fővárosi lakosság mindennapjaiban. az idén, az év azonos időszakában zöldségféléből mintegy 3 000, gyümölcsből pedig csaknem 500 vagonnal több került az üzletekbe. számottevően alacsonyabbak voltak az árak is. ez év júliusában hétszer annyi paprikát vásárolt a fővárosi lakosság, mint 1962-ben. a hétszer több áruért viszont mindössze csak két és félszer annyit fizetett ki.

miközben a piacokra még nagy tételekben érkeznek a friss áru, a kereskedelem megkezdte a raktárak feltöltését is. zöldségféléből 193, gyümölcsből 284, együttesen tehát 477 vagonnal lesz több a főváros „kamrájában”, mint az előző évben. a tárolt készletek zavartalan ellátást biztosítanak. egész éven át elegendő vöröshagyma lesz az üzletekben. nem lesz hiány sárgarépből és gyökérből sem. az előbbiből a múlt évi 219 vagon helyett 230 vagonnal, az utóbbiból 78 vagon helyett 160 vagonnal tárolnak. fejeskáposztából 78 vagonnal haladja meg az évi téli készlet a múlt évit. burgonyából 1962-ben 4 106 vagonnal raktároztak a fővárosi lakosság számára. ez a készlet, - bár a tél szokatlanul hosszúra nyúlt - és az új burgonya később jelent meg a piacon, soknak bizonyult. messze meghaladta a lakosság igényeit s más irányú értékesítéséről kellett gondoskodni. e tapasztalat alapján a főváros téli burgonya „adagját”, 3 200 vagonnyira csökkentették./mti/

-. -

-3-

Me

bb 7. zrínyi- és madách- emlékkiállításra készül a petőfi irodalmi muzeum

i ol/m/fm

1963. november 8.

a petőfi irodalmi muzeumban két - 1964-ben nyíló - nagyszabású kiállítás előkészítésén dolgoznak. zrínyi miklós halálának 300. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílik, amelynek rendezésénél - a muzeum jellegének megfelelően - zrínyi irodalmi munkásságán lesz a hangsúly. felsorakoztatják a költő kéziratait, irodalmi műveit, a szigeti veszedelem több kiadását és kéziratának fotókópiáját, korabeli festményeket, metszeteket, a kiállítás természetesen felöleli zrínyinek, az államférfinak és hadvezérnek a munkásságát is, az ezzel kapcsolatos hazai és külföldi irodalmat, zrínyi hatását a magyar szabadsághozsra, az irodalomra és a költészetre.

a másik nagyszabású emlékkiállítást madách imre halálának 100. évfordulója alkalmából rendezik. ennek középpontjában az ember tragédiája keletkezésének körülményei, színházi pályafutása áll majd. a nógrád megyei csesztvén muzeumot rendeznek be az egykori madách-kuriában. a madách-centenárium előkészítésével külön emlékbizottság foglalkozik.

ugyancsak a petőfi irodalmi muzeum irányításával kerül sor a sümei kisfaludy-kiállítás, a széphalmi kazinczy-mauzoleum, valamint a balatonszárszói józsef attila muzeum átrendezésére is.
/mti/

bb 8. magnetofon, rajzfilm az egészségügyi felvilágosítás szolgálatában

i ms/gg/m/zs

1963. november 8.

az egészségügyi felvilágosításban egyre nagyobb szerepet kapnak a korszerű technikai eszközök, a rádió, a televízió, a film és a magnetofon. a kórházakban és a nagyobb rendelőintézetekben például a már „rendszeresített”, orvosi előadásokat - amelyek a gyógyulás utáni helyes életmódról, a visszaesések megelőzéséről, elkerüléséről adnak hasznos ismereteket a betegeknek - filmvetítésekkel teszik színesebbé és érthetőbbé. a péterfy sándor utcai kórházban, a jános kórházban, s számos más gyógyintézetben már magnetofonnal helyettesítik az orvos-előadókat, s a várószobákban is közvetítik a szalagra rögzített, párbeszédes, zenével „fűszerezett”, ismertetőket. a közegészségügyi és járványügyi állomások a gyorsan népszerűvé vált egészségügyi riportokat az ország legtávolabbi kórházaiba, iskoláiba és üzemeibe is eljuttatják.

/folyt.köv./
8.15/-n

-4-

me

bb 8. /magnetofon 1. folyt./ m

az egészségügyi felvilágosítás központja az elmúlt években több mint nyolcvan kisfilmet készítettett közérdeklődésre számot tartó egészségügyi témákról. a sorozatot most - a Pannónia filmstúdióval együttműködve - egy-kétperces rajzfilmekkel, ugynevezett agitkákval folytatják. a rövid, frappáns jelenetek egyebek között az alkoholizmusról, a rákról és a helyes táplálkozásról adnak tájékoztatást. évente egyébként mintegy ezer keskenyfilm-kópia kerül a kórházakba, iskolákba, a tit-hez és a szakszervezetekhez, amelyeknek nézőközönsége a legkülönbözőbb betegségekről kap hasznos tájékoztatást.

az egészségügyi felvilágosítás ujszerű - de máris kedvelt - módszerét vezették be a fiatalok körében. jónéhány magnetofonszalagon ugyanis szepesi györgy és grosics gyula hangját örökítették meg, s a népszerű riporter, illetve sportember személyes tapasztalatok alapján szól az egészséges életmódról.
/mti/

bb 9. piacrendezés, új üzletek, korszerű áruházak óbuda több éves kereskedelemfejlesztési tervében

i hi/tm/m/zs

1963. november 8.

a 3. kerületi tanács több évre szóló tervet dolgozott ki óbuda kereskedelmének fejlesztésére, a program szerint már a jövő évtől lényegesen javítják az ellátást. a kórház utcai csarnokot például átrendezik és korszerűsítik. az árusítóhelyek ésszerűbb elhelyezésével megszüntetik az állami vállalatok zöldségraktározási gondjait, s a kisméretű árusítófülkék helyett több, korszerű üzletházat alakítanak ki. a környékbeliek - köztük a hunor utcai lakótelepiek-kérésére bevezetik a délutáni és az esti nyitvatartást.

a kerület külső részein növelik az üzletek számát. a jövő év első negyedében korszerű árudát nyitnak a római parton, a nánási ut és a monostori ut sarkán, továbbá az üröm-hegy lakóinak kívánságára a bécsi ut és a köves ut találkozásánál. a bécsi ut 88-92 szám alatti fűszerboltot csaknem 400.000 forint költséggel kétszeresére bővítik és önkiszolgálóvá alakítják.

a későbbi tervek között szerepel új, nagy kapacitású zöldség- és gyümölcselosztó létesítése, amely nemcsak a 3. kerület, hanem az egész budai oldal ellátását biztosítja majd. óbuda szívében központi áruház építését tervezik, csillaghegyen pedig ugynevezett abc áruházat nyitnak majd. /mti/

8.20/-n

-5-

me

bb 10. 180 millió éves „kupos fogak”, a balaton-felvidéken
- egy egyetemi hallgató új eljárásának sikere

t t2/gk/m/vg

1963. november 8.

régen várt eredményhez vezette a magyar őslénytani kutatást egy fiatal egyetemi hallgató új eljárása, a különböző földtani képződmények, üledékek, stb. korának meghatározására világszerte igen jól használják fel azokat az apró, 1-2 milliméteres, vagy még kisebb, fogakhoz hasonló ősi maradványokat, amelyekről a tudomány ma még azt sem tudja biztosan, hogy tulajdonképpen milyen élőlények testének részei voltak, egyesek szerint bizonyos ősi férgek állkapcsai, mások szerint nagyon kezdetleges halfélék fogai lehettek, csak annyi bizonyos, hogy óriási tömegben fordulnak elő a körülbelül fél milliárd évvel ezelőtti devonban és valamivel kisebb mennyiségben az ennél mintegy 320 millió évvel fiatalabb triászban lerakódott üledékek között.

nálunk is hosszú időn át keresték ezeket az úgynevezett conodontákat, hiszen például a Bükk bizonyos kőzetei keletkezésének korát máig sem sikerült teljes biztonsággal meghatározni. eddig azonban a kutatások eredménytelenek voltak, az idén tavasszal az eötvös Loránd tudományegyetem őslénytani tanszéke a balaton-felvidék táján gyűjtött a triászból származó üledékeket, és eközben pécsely környékén néhány conodontára bukkantak. ezért azután a nyári szünet nagy részét ennek a területnek nagyobb arányú felkutatására fordították. nagy tömegű anyagmintát szállítottak be a tanszékre, s az üledékek közül most már nagyobb mennyiségben sikerült kiválogatni a 180 millió évvel ezelőtti élet maradványait.

a kutatás eredményessége nagyrészt gömör István most végző geológushallgató érdeme. a gyorsfagyasztás módszereinek felhasználásával ugyanis olyan eljárást dolgozott ki, amely a kemény anyagmintákat a legapróbb szemcsékre darabolja szét, de anélkül, hogy a közéjük zárt törékeny kis kupos fogacskákat a legkisebb mértékben is megrongálná. az új, szellemes módszer a magyarországi földtani társulat ülésén tartott előadásából azóta már a széles tudományos közvélemény is megismerte.

a fiatal geológus-jelölt új módszere most már megadja a lehetőséget a Bükk kérdéses kőzetei korának meghatározására is, aminek pedig nagy a jelentősége a további nyersanyagkutatások szempontjából. /mti/

8.47/-n

...

-6-

bb 15. tanulmányutak, kirándulások, ankétok, - pedagógusoknak

i vt/gg/m/zs

1963. november 8.

a pedagógusok szakszervezetének kulturális bizottsága és a budapesti pedagógusok központi művelődési otthona gazdag változatos programot állított össze az 1963-1964-es iskolaévre a nevelőknek.

egyebek között pedagógusok akadémiaja címmel hat előadásból álló sorozatot rendeznek. részvevői művelődéspolitikánk időszerű kérdéseiről, a különböző tudományágak fejlődésének legújabb eredményeiről kapnak tájékoztatást.

szerepel a programban filmező, fényképész, rendezői és egyéb tanfolyamok szervezése is. a pedagógusok művészeti ízlésének fejlesztését szolgálják a tárlat, műtermi - és muzeumlátogatások rajz-szakos tanárok és képzőművészek vezetésével. az eddiginél tervszerűbben bonyolítják le a tanulmányutakat, hogy a külföldi tapasztalatokat minél több pedagógus hasznosíthassa iskolai munkájában.

a tervek szerint megrendezik a legjobb pedagógusénekkarok találkozóját, és rendszeresen tartanak irodalmi vitákat, ankétokat, könyvismertetések, író-olvasó összejöveteleket is. /mti/

...

bb 16. bezárják a 150 éves piskói betyárcsárdát

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 8.

az ormánság egyik leghíresebb betyárcsárdájaként emlegetik a 150 éves piskói kocsmát, amelyet - szájhagyomány szerint - gyakran látogatott patkó bandi és mészáros pista, a két híres betyár is. emléküket számos történet, pásztorfaragás és a csárda mestergerendája őrzi, amelybe a megpihenő betyárok fokosukat belevágták.

a szük, málladozó vakolatu vendéglő ma már nem elégíti ki az igényeket. a vajszló és vidéke körzeti földművelésszövetkezet egy másik épületben üzletházat nyit, amelyben helyet kap a korszerű, új vendéglő is. az üzletházat még ebben az évben átadják rendeltetésének és a csárdát bezárják. /mti/

...

9.00/-n

-7-

me

bb 11. tizenhat különböző műsor egyidőben az „Óriás”-magnetofonon

i kf/kf vm vg

1963. november 8.

a budapesti rádiótechnikai gyár közszükségleti magnetofonjain kívül többféle különleges mágneses rögzítőberendezést is gyárt. így például az idén csaknem 100 darab 7 csatornás jelentéstárolót készítenek szovjet megrendelésre, a két méter magas, szekrény-alaku berendezést, amely egyidőben hét szalaggal működik, különösen a polgári légiforgalomban, a repülőgépek és a forgalom-irányító iroda közötti beszélgetések rögzítésére használják.

az üzem most továbbfejlesztette ezt a berendezést, s olyan „óriás-magnó”, mintapéldányát készítette el, amely egyszerre 16 jelzést, jelentést tud felvenni és visszajátszani. az új típusú 16 csatornás jelentéstároló érdekessége, hogy - a tranzisztorizálás és a nyomtatott áramkörös technológia eredményeként - nem nagyobb, mint a régebbi hét csatornás, ezenkívül egy-egy szalagjára 8 órával több, összesen kétszer 12 órás „műsor”, szövege vehető fel.

az „óriás”, magnetofon sorozatgyártását a jövő évben kezdi meg az üzem. /mti/

bb 13. magyarországon ejtett világhírű trófeák a firenzei nemzetközi vadászati kiállításon

i cs/gg vm ká

1963. november 8.

1964 június 20-a és július 5-e között firenzében rendezik meg a második nemzetközi vadászati kiállítást, amelyre - az eddigi megállapodások szerint - tíz ország küldi majd el a legértékesebb trófea-gyűjteményeit, további hat országgal most tárgyalnak a kiállítási feltételekről.

dr. vágó ödön, az országos erdészeti főigazgatóság főosztályvezetője az elmúlt napokban kötött megállapodást a magyar vadászati pavilon anyagának kiszállításáról, illetve összeállításáról a kiállítás főbizottságának titkárával, alvaro latinival. a vadászat történetét, továbbá az egyes országok jellegzetes vadászati és vadgazdálkodási kultúráját bemutató nagyszabású kiállítás fő bemutató csarnokában 150 négyzetméter területen külön pavilont építenek a magyar vadászati dokumentumok és trófeák számára. többek között olyan trófeák is szerepelnek majd a kiállításon, amelyek vendégvadászok zsákmányaként az utóbbi években külföldre kerültek. ott lesz az idén ősszel sellye határában német vadászvendég által el ejtett óriás szarvasbika 15 kilós agancsa is, amely az évszázad második legnagyobb és legértékesebb trófeája. a magyar vadászati pavilon anyagának gyűjtését, előkészítését megkezdték. /mti/

8.07/-n

-8-

bb 17. muzeumba kerül egy cigány-kovács műhely felszerelése

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 8.

medvés menyhért 80 éves márokpapi cigány-kovács egyike ősi mestersége utolsó művelőinek, műhelyének berendezését - a fujtatót kivéve - saját maga készítette fiatal korában. évtizedeken át gyártott olyan régi szerszámokat, amelyeket ma már csak hírből ismernek. ezekből most egy-egy darabot készít, amelyek majd muzeumba kerülnek műhelyfelszerelésével együtt. /mti/

bb 18. az év végéig előirányzott szénbányászati új kapacitás már csaknem teljesen belépett a termelésbe - jól halad a szénbányák beruházási tervteljesítése

i szf/gg/m/vg

1963. november 8.

a szénbányászati beruházásokat is alaposan visszavetette az idén a rendkívüli kemény tél. a harmadik negyedév végére azonban jórészt pótolták az elmaradást, a hátrány ma már csak kis mértékű és az iparág jó ütemben halad évi beruházási tervének teljesítése felé. az évi beruházási tervnek 67 százaléka valósult meg a háromnegyedév végéig.

a legfontosabb munkákkal, a folyamatban levő bányaépítéseknel az év végéig tervezett termelési kapacitást már csaknem teljesen elérték. a még mélyülő orosz-lányi 21.-es akna termelése az évi terv szerinti napi 26 vagonnal, a tatabányai 15/b aknáé 16 vagonnal nőtt, s elérte az évi előirányzatot. borsodban az új lyukói akna, a szuhakállói 6.-os akna, az ormosbányai 5.-ös és 6.-os akna, ezenkívül több új közép- és nagybányai, nógrádi, várpalotai akna ugyancsak a tervezett kapacitás-növekedéssel veszt részt máris a termelésben. megjegyzendő azonban, hogy a már belépett, körülbelül napi 294 vagonos évi tervszerinti új kapacitás nem növeli ennyivel a szénbányászat termelését, mert vannak kimerülő bányák is, amelyeknek teljesítőképessége időközben csökkent.

csaknem teljes egészében megvalósultak már a munkásvédelmi és jóléti beruházások is az egész évre előirányzott 59 millió forint összegben, sőt egyes munkákat előrehozta a jövő évről. üzembe helyezték többek között a lyukói fürdőt és legényszállót, a komlói 1200 személyes munkásszálló harmadik építési ütem szerinti részét, a pécsi istván akna 2000 személyes fürdőjét, a ménkesi fürdőt, erenyőbánya vízvezetékét, több csatornahálózatot és számos korszerű utat. /mti/

9.12/-n

-9-

bb 12. új „villany-rendőrök”, budapest utcáin - befejeződött a kresz-táblák elhelyezése - december-végéig próba-szakaszokon elkészül a „zöldhullám”,

i hbj/gg vm vg

1963. november 8.

a legégetőbb közlekedési problémák megoldásában - legalábbis átmenetileg - sokat segíthetnek a forgalomtechnikai korszerűsítések. éppen ezért a következő hónapokban a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága és a közlekedésrendészet több helyen forgalomirányító lámpákat helyez el. „villany-rendőr”, kerül a többi között a thököly ut - népstadion ut -kereszteződéséhez, az árpád hid pesti hídfőjéhez, a kosztolányi dezső térre. a közeli hetekben helyszíni vizsgálatokon állapítják meg, hogy a megnövekedett forgalom még hol követeli ezt a korszerű irányítást.

ez év végéig próbaképpen kialakítják a nagyköruton a wesselényi utcától a rákóczi térig a „zöld hullámot”, tehát azt a fényjelzéses forgalomirányító rendszert, amelynek segítségével a járművek hosszabb szakaszon megállás nélkül haladhatnak. tanulmányozzák, hogy a zöld hullám mennyire gyorsítja meg a forgalmat. ha a kísérletek bevalnak, jövőre a kisköruton és végig a rákóczi uton már „zöld hullámban”, haladhatnak a gépkocsik.

a kresz-jelzőtáblákat már egész budapesten elhelyezték. a következő hetekben kerületenként felülvizsgálják, hogy hol indokolt újabb táblák elhelyezése. többhelyütt, például a clark ádám téren, a kálvin téren, a gellért téren, a marx téren esténként és éjszakánként kivilágított táblák irányítják a forgalmat. folyamatosan világító kresz táblákat szerelnek fel a móríc zsigmond körtéren, a nagyvárad téren, a boráros téren, a vörösmarty téren és a roosevelt téren.

külföldi-mintára az egyes számjegyű utak irányát világító táblák jelzik a jövőben a marx téren, a kálvin téren, a boráros téren, a móríc zsigmond körtéren és a rákóczi ut-nagykörut kereszteződésében./mti/

- . . -

bb 21. másodszor érik a málna dunavecse

vid j vm ká

1963. november 8.

a hosszú, meleg őszön másodszorra is beérett a málna dunavecse, Antal Józsefék kertjében. a bokrokon jóval több a termés, mint tavasszal. kalocsán, a házi kertekben a szamóca érleli termését./mti/

- . . -

9.17/-n

-10-

me

bb 19. megkezdte munkáját a „tiz tonnás matematikus”,

i sb/te/m/vg

1963. november 8.

az ém számítástechnikai és ügyvitelgépítési vállalatnál megkezdte munkáját az ország első ural 2. típusú szovjet elektronikus számolóberendezés a vállalat dolgozója a központi statisztikai hivattal közösen használják az új matematikus óriást, amelynek hatalmas méreteire jellemző, hogy szerkezetei 60 nagy nagy ládában érkeztek és tartozékaival együtt 10 tonna a berendezés súlya. a vállalatnak különleges munkakörülményeket kellett biztosítani ahhoz, hogy zavartalanul dolgozhasson a gép. ezért az elektronikus agy szerkezeteinek géptermeiben automaták szabályozzák a levegő páratartalmát és önműködő fűtő vagy hűtőberendezésekkel egyenlítik ki az egy foknál nagyobb hőmérsékleti ingadozást.

az új számolóberendezés sokkal gyorsabb, mint az eddig ismert ural 1. típusú gép, mert másodpercenként 100 helyett 12000 összeadást vagy kivonást végez el. a vállalat az építőipar tervezőinek munkáját könnyíti meg az új géppel. újfajta számítási módszert dolgoztak ki a tervek költségvetési munkáinak gépesítésére. ennek alapján a gép 9 perc alatt összegezi és rendszerezi a terv sokezer költségvetési tételét, ami a szokásos módon több hónapig tartana. a távlati elgondolások szerint telephálózatba kapcsolják majd az ország tervezőirodáit, s a távirógépeken közölt adatok átvétele után 10 perccel már továbbítják a tervezőknek az összesített költségvetést. /mti/

- . . -

bb 22. malomipari és terményforgalmi vállalat segít a kukorica tárolásában a fejér megyei termelőszövetkezeteknek

vid/j/m/ká

1963. november 8.

fejér megyében, az ország egyik legjelentősebb kukoricatermő vidékén jó termést takarítottak be a termelőszövetkezetek. a legtöbb gazdaságban a tervezettnél nagyobb az átlag.

a tárolási gondokon a malomipari és terményforgalmi vállalat azzal segít, hogy a kukoricát takarmánykeverék-csereterményként előre is átvészi. mintegy 4000 vagon májusi morzsoltnak megfelelő kukoricát vesz át a betakarítási időszakban a vállalat a fejér megyei termelőszövetkezetektől. eddig több mint 1500 vagon kukoricát szállítottak be a telepre, és a héten további 700 vagon kukorica átvételére kerül sor. /mti/

- . . -

9.21/-n

-11-

me

bb 14. huszezer traktorvezetőt képeznek ki a télen a mezőgazdaság részére

i ie vm ká

1963. november 8.

az idei őszi mezőgazdasági munkáknál az egyik legtöbb gondot okozó probléma a traktoros-hiány volt. fokozatos megszüntetése nagy feladatok elé állítja a mezőgazdasági szakoktatást.

az alapfoku traktorvezető-képzés szervezeti formáját az idén is a három hónapos üzemi tanfolyamok alkotják, amelyek közül néhány már meg is kezdődött. mintegy 400 mezőgazdasági üzemben - állami gazdaságban, gépállomáson és arra alkalmas termelőszövetkezetben - összesen 484 tanfolyamot rendeznek csaknem 20.000 hallgató részére. a hallgatók száma 20 százalékkal nagyobb, mint ahányan tavaly traktorvezetői képesítést nyertek. a résztvevőknek mintegy háromnegyed része termelőszövetkezeti tag, a többiek állami gazdasági és gépállomási dolgozók. a 20.000 új traktoros kiképzése igen nagy lépés ugyan, de a szükségletet távolról sem elégíti ki, mivel a következő egy év alatt a traktorok száma is jelentős mértékben gyarapodik.

a tavalyinál jóval több, az elgondolások szerint mintegy 5000 traktorvezetőt képeznek tovább gépész-szaktanácsosokká. a távlati tervek szerint a traktorvezetők mintegy 40 százaléka kell majd szakmunkás-képesítéssel rendelkeznie. az eddiginél sokkal több ilyen szakemberre volna szükség máris, mivel növekszik a bonyolultabb gépek, gépi munkafolyamatok száma.

a gépészeti oktatás feltételeinek javítására vépen és pétervásáran mezőgazdasági gépészképző szakiskola épül. ezek részben már működnek is, a jövő évtől kezdve pedig egyszerre 600, illetve 800, gépész-szaktanácsost tudnak kiképezni./mti/

bb 23. kiállítás készül békés megye történetéről

vid fm/tné vm fm

1963. november 8.

a békéscsabai munkácsy minály muzeumban tavasszal megnyitják a békés megye történetét bemutató állandó kiállítást.

a muzeum raktárában már csaknem teljes egészében összegyűlt a kiállítás anyaga. a megyében használt jellegzetes butorokból állították össze a múlt századi parasztszobát. bemutatják a körös-vidéki halászmesterség szerszámait: hálókat, varsákat és egy többszáz éves halászladikot. a múlt emlékei között lesz látható a 200 éves bírói szék és pálcá. megkerült a megye nagy születettelnek - többek között Kulich Gyula és Áchim L. András-több használati tárgya. munkácsy Mihály emlékét festményein kívül számos dokumentum is őrzi.

/folyt.köv./

9.30/-n

-12-

/bb 23. kiállítás.....1.folyt./vm

a kiállítást a megye mai életének bemutatása zárja majd. elkészültek már a nagy létesítmények makettjei, s kiállítják a megye mezőgazdaságának és iparának legismertebb termékeit./mti/

bb 24. két év alatt ötszörösére emelkedett a társadalmi munka értéke a dunaujvárosi járásban

vid fm/tné vm fm

1963. november 8.

a dunaujvárosi járásban a községi tanácsok és a helyi népfront-bizottságok sok községben eredményesen együttműködnek a helyi feladatok megoldásában. iváncsa községben például a városi lakóbizottságok mintájára a tanácsok és a népfront-aktivisták utcabizottságokat alakítottak. ezek a bizottságok ellátnak egyes hatósági feladatokat: igazolásokat adnak családi ügyekben, vitás kérdésekben tanácsokkal segítik a hozzájuk fordulókat. mezőfalván a helyi népfront-bizottság támogatásával sikerült látogatottá, népesítést tenni a község ügyeivel foglalkozó tanácskozásokat.

a tanács és a népfront összefogásának eredményeként a dunaujvárosi járásban két év alatt ötszörösre emelkedett a társadalmi munka értéke. a legújabb értékelés szerint a járás minden felnőtt lakosa átlagosan 66 forint értékű társadalmi munkát végzett az idén./mti/

bb 26. a veszprémi vegyészeti eljárásával nyolc-tíz százalékkal több értékes kenőolaj-alapanyagot nyerhetnek a pakurából

vid te vm ki

1963. november 8.

a veszprémi magyar ásványolaj-és földgázkísérleti intézet vegyészeti kis üzemükben új eljárást próbáltak ki, amelynek segítségével minden eddiginél gazdaságosabban juthatnak hozzá egy igen értékes kenőolajféle alapanyagához. ez a termék az ásványolaj párlatok maradványában, az olcsó pakurában található, de előállítására elég költséges, mert nehéz különválasztani az ugyancsak a pakurában levő bitumentől. a gyártás során olyan vegyszert használnak, amely az olajféléket oldja, a bitument azonban nem és így elkülöníthető a kétféle anyag. ezt az eljárást az intézet mérnökei tökéletesítették. kísérleti üzemi berendezéseikkel növelték az oldási folyamat gazdaságosságát és utmutatásuk szerint 8-10 százalékkal több kenőolaj-tartalmu anyagot vonhatnak ki a pakurából.

/folyt.köv./

9.31/-n

-13-

/bb 26. a veszprémi...1.folyt./vm

az intézetben kidolgozott, korszerűsített eljárással nyert alapanyagból olyan motorkenőolajat finomíthatnak, amely magas hőmérsékleten sem hígul fel és előnyös viszkozitása miatt sokáig megtartja kenőképességét.

a veszprémi kutatók nagyjelentőségű eljárását szabadalmaztat-
ták./mti/

- . -

bb 27. megkezdték sátoraljaujhely főterének rendezését

vid te vm ki

1963. november 8.

sátoraljaujhelyen a napokban kezdték meg a főterének rendezését. a tanács elgondolása szerint 18, nagyjából emléklékjellegű épület homlokzatát tatarozzák. a munkák során eredeti állapotába állítják vissza a régi házak faragott kőkerettel díszített boltozatos kapualjait, s ezekben alakítják ki az üzletek új bejáratait. a házakat paszellszínekkel festik be, az üzletek feliratait kovácsolt vasból készítik el és a téren szökőkutat létesítenek.

az idegenforgalom növelésére a májuski völgyben - ahol már korszerűsítették a 30 személyes turistaszállót és turistaházat - pormentes autótutat, törpevizművet és a fenyvesekkel övezett tisztáson 100 személyes campinget építenek. a völgyben a turistaházat kezelő vállalat megbízásából, fürdővel és zuhanyzókkal ellátott 80 személyes szállodát szeretnének össze előregyártott panelekből. a magashegyen - ahonnan a tátra csúcsaiban is gyönyörködhetnek a kirándulók - 18 méteres kilátótornyot építenek. az idegenforgalmi létesítményeket 1964 június elején adják át./mti/

- . -

bb 30. új személykocsikat kap a máv

vid te vm ki

1963. november 8.

ebben a negyedévben ötven személykocsit kap a máv a wilhelm pieck vagon-és gépgyártól. első szállítmányként 13 kocsit már átadtak, a többi november végére készül el. a nemzetközi forgalomra alkalmas kocsikat 140 kilométeres sebességre tervezték. belső berendezésük megfelel a korszerű higiéniai követelményeknek. a falfelületeket könnyen tisztítható kemény műanyaggal burkolták. a kocsik mindkét végén mosdófülke áll az utasok rendelkezésére. újdonság, hogy mindegyik mosdófülkében villamosborotva használatához alkalmas konnektort helyeztek el./mti/

- . -

9.50/-n

-14-

mo

bb 20. mennyi szén kell egy tv-készülékhez? - a gép megnevezése, mibe került a termék a népgazdaságnak - elkészült az első termékrendszerű ármódel

1 szf/tm/m/vg

1963. november 8.

nagy gazdasági jelentőségű bemutató színhelye volt a nehéz-ipari minisztérium ipargazdasági és üzemszervezési intézetének számítástechnikai központja. ismertették a meghívott szakemberekkel az első, gyakorlati célokra is használható termékármodell-rendszert, kezdeti gyakorlati eredményét annak a kísérleti kutató munkának, amelyet hat évvel ezelőtt kezdett az országos árhivatal és a magyar tudományos akadémia számítástechnikai központja csikós nagy béliának, az országos árhivatal elnökének, valamint ganczer sándornak és rácz lászlónak a vezetésével, számos közgazdász, matematikus, számviteli szakértő részvételével. a modell-rendszer jelenlegi alakjában 1.200 termék és szolgáltatás költségeinek, árának komplex elemzését teszi lehetővé. ilyen jellegű és méretű feladatnak a világon ez az első megoldott formája.

az ármódel végső célja, hogy a közgazdászok és pénzügyi szakemberek állandóan figyelemmel kísérhessék segítségével a termékek értékviszonyaiban bekövetkező változásokat. hagyományos számítási módszerekkel egy-egy iparcikknek csupán egyes termelési fázisait és azok közvetlen egymásra ható vállalati, vagy iparági kapcsolatait lehet megismerni, rendkívül hosszadalmas munkával. a legmodernebb gazdasági - matematikai modell szerinti adatfeldolgozás lyukkártyagépek és elektronikus számológép segítségével összehasonlíthatatlanul gyorsabban és pontosabban feltárja a közvetlen kapcsolatokon kívül a közvetett termelési összefüggéseket, tehát a vállalati, vagy iparági kapcsolatokon túl a népgazdasági összefüggéseket is felfedi. kimutatja például, mi mindent kellett megtermelni és mennyi idő alatt, milyen költséggel egy rádió, vagy televízió-készülék előállításához, s az előállítási költségeket ebben az egymásra ható bonyolult viszonylatban tünteti fel. kimutatja többek között a tv-készülékekhez szükséges anyagok költségei között azt is, hogy mennyi értékű szénét használtak fel az előállításához villamosenergia formájában és mennyi bért fizettek ki a bányászoknak, akik a szénét kitermelték.

a modell ilyen módon egész sor specifikus gazdasági kérdésre felel. felhasználható például árpolitikai célokra, mert megmondja, hogy egy-egy termék világpiaci árváltozásai miként hatnak a mi önköltségi árainkra. kifejezhetik segítségével a termék előállítására az egész népgazdaságban szükségessé vált munkaidőt. az anyaggazdálkodás javításához ugyancsak hozzájárulhat. a modellt az egyes iparcsoportoknak megfelelően a magyar népgazdaságra legjellemzőbb 1200 termékből úgy állították össze, hogy a vele összefüggésben levő többszáz ezer nyi árucikkkel együtt teljes árrendszerünket kifejezze, s ilyen módon egész népgazdaságunkat képviselje. /folyt.köv./

10.00/-n

-15-

mo

bb 20. /mennyi szén ... 1. folyt./ m

a hat év alatt a szakemberek megállapították, milyen adatrendszer szükséges ahhoz, hogy a számításokat gépi úton elvégezhessék, kidolgozták a számítási módszereket, a matematikai képleteket és azokat az elektronikus számológép „nyelvére”, átalakították, majd az egész feldolgozás módszerét kisebb modellekkel sokirányúan ellenőrizték. Jelenleg 270 alapvető és egymással teljes kölcsönhatásban levő termék első részmodell inverzét /a matematika nyelvén: a független változót a függő változó segítségével kifejező függvényét/ készítik a nehézipari minisztérium ipargazdasági és üzemszervezési intézetének national-elliot 803/6 típusú elektronikus számológépén. /mt1/

bb 25. elkészült a pannonia-riksa mintapéldánya

vid/gö/m/ki

1963. november 8.

az ugynevezett motoros riksa, a teherszállításra alkalmas rakfelület és a szoló motorkerékpár kombinációja, a külkereskedelmi szervek megállapítása szerint külföldön nagy az érdeklődés e típus iránt. az illetékesek ezért elhatározták, hogy elkészítetik a mintapéldányát s amennyiben a hazai vagy a külföldi piacon igénylik, hozzálátnak sorozatgyártásához.

a mintapéldány elkészítésével a magyar hajó és darugyár váci üzemegységét bízták meg, a váciak a 250 köbcentis pannonia motorkerékpár átalakításával oldották meg a feladatot. az első kerék helyére 400 kiló teherbírásu „szállító kosarat”, szereltek, amely a kormánykarral irányítható két kis keréken nyugszik, a teherszállító pannonia-riksa első példánya a napokban készült el.

a váci üzemegységben most a személyszállító riksa mintapéldányának összeállításával foglalkoznak. ez abban különbözik a teherszállítótól, hogy a rakfelület helyett két személyes ülést szerelnek fel, a motorkerékpár vezetőjével és mögötte, a pótüléssel utazóval együtt tehát négy személyt szállíthat. ennek a típusnak a mintapéldányát még ebben az évben bemutatják a kereskedelem vezetőinek. /mt1/

10.05/-n

-16-

Me

bb 33. az országgyűlési képviselők javaslataira meggyorsult az iskolahálózat bővítése nógrádban

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 8.

az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportjának négy hónappal ezelőtti ülésén számos javaslat hangzott el a megye iskolahálózatának fejlesztésére, az oktató-nevelő munka színvonalának emelésére. különösen a közép- és szakközépiskolai hálózat fejlesztését és a tanerő-utánpótlás gyors megszervezését sürgették a képviselők, hogy nógrádból minél több fiatal küldhessenek a főiskolákra és az egyetemekre.

a képviselők tanácskozása óta jelentős lépéseket tettek az iskolahálózat bővítése ügyében. a megye ipara és mezőgazdasága szakember-igényeinek figyelembevételével új szakközépiskolákat szerveztek a régebbi szaktechnikumokon kívül. salgótarjánban például egy villanszerelő és egy lakatosipari szakközépiskolai első osztályban kezdődött meg a tanítás.

a középiskolai hálózat bővítésére elsősorban azokon a területeken került sor, ahol eddig nehézségbe ütközött az általános iskolát végzettek tovább iskoláztatása. így szécsényben, romhányban, bercelen és zagyvarónán kezdtek meg egy-egy osztályban középiskolai oktatást.

az országgyűlési képviselők javaslataira többhelyütt a gyárak és üzemek mérnökeit és más szakembereit kérték fel a fizika és a matematika tanítására. a zománcipari művek salgótarjáni gyáregységéből öt mérnök vállalta a fizika és matematika tanítását a gyárral szomszédos gépipari technikumban. /mt1/

10.40/-n

-17-

Me

bb 20. /mennyi szén ... 1. folyt./ m

a hat év alatt a szakemberek megállapították, milyen adatrendszer szükséges ahhoz, hogy a számításokat gépi úton elvégezhessek, kidolgozták a számítási módszereket, a matematikai képleteket és azokat az elektronikus számológép „nyelvére” átalakították, majd az egész feldolgozás módszerét kisebb modellekkel sokirányúan ellenőrizték. Jelenleg 270 alapvető és egymással teljes kölcsönhatásban levő termék első részmodell inverzét /a matematika nyelvén: a független változót a függő változó segítségével kifejező függvényét/ készítik a nehézipari minisztérium ipargazdasági és üzemszervezési intézetének national-elliot 803/6 típusú elektronikus számológépén. /mt1/

bb 25. elkészült a pannonia-riksa mintapéldánya

vid/gö/m/ki

1963. november 8.

az ugynevezett motoros riksa, a teherszállításra alkalmas rakfelület és a szoló motorkerékpár kombinációja, a külkereskedelmi szervek megállapítása szerint külföldön nagy az érdeklődés e típus iránt. az illetékesek ezért elhatározták, hogy elkészítetik a mintapéldányát s amennyiben a hazai vagy a külföldi piacon igénylik, hozzálátnak sorozatgyártásához.

a mintapéldány elkészítésével a magyar hajó és darugyár váci üzemegységét bízták meg, a váciak a 250 köbcentis pannonia motorkerékpár átalakításával oldották meg a feladatot. az első kerék helyére 400 kiló teherbírásu „szállító kosarat”, szereltek, amely a kormánykarral irányítható két kis keréken nyugszik. a teherszállító pannonia-riksa első példánya a napokban készült el.

a váci üzemegységben most a személyszállító riksa mintapéldányának összeállításával foglalkoznak. ez abban különbözik a teherszállítótól, hogy a rakfelület helyett két szermélyes ülést szerelnek fel, a motorkerékpár vezetőjével és mögötte, a pótüléssel utazóval együtt tehát négy személyt szállíthat. ennek a típusnak a mintapéldányát még ebben az évben bemutatják a kereskedelem vezetőinek. /mt1/

10.05/-n

-16-

me

bb 33. az országgyűlési képviselők javaslatára meggyorsult az iskolahálózat bővítése nógrádban

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 8.

az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportjának négy hónappal ezelőtti ülésén számos javaslat hangzott el a megye iskolahálózatának fejlesztésére, az oktató-nevelő munka színvonalának emelésére. különösen a közép- és szakközépiskolai hálózat fejlesztését és a tanerő-utánpótlás gyors megszervezését sürgették a képviselők, hogy nógrádból minél több fiatal küldhessenek a főiskolákra és az egyetemekre.

a képviselők tanácskozása óta jelentős lépéseket tettek az iskolahálózat bővítése ügyében. a megye ipara és mezőgazdasága szakember-igényeinek figyelembevételével új szakközépiskolákat szerveztek a régebbi szaktechnikumokon kívül. salgótarjánban például egy villanyszerelő és egy lakatosipari szakközépiskolai első osztályban kezdődött meg a tanítás.

a középiskolai hálózat bővítésére elsősorban azokon a területeken került sor, ahol eddig nehézségbe ütközött az általános iskolát végzettek tovább iskoláztatása. így szécsényben, romhányban, bercelen és zagyvarónán kezdték meg egy-egy osztályban a középiskolai oktatást.

az országgyűlési képviselők javaslatára többhelyütt a gyárak és üzemek mérnökeit és más szakembereit kérték fel a fizika és a matematika tanítására. a zománcipari művek salgótarjáni gyáregységéből öt mérnök vállalta a fizika és matematika tanítását a gyárral szomszédos gépipari technikumban. /mt1/

10.40/-n

-17-

me

bb 28. 12 milliárd liter vizet gyűjtenek össze a baranyai völgyben

vid j vm ká

1963. november 8.

baranyát eddig az ország „száraz”, megyei között tartották nyilván. igaz, hogy az évi csapadékmennyiség magas, de eloszlása igen kedvezőtlen. éppen akkor esik legkevesebb, amikor leginkább kellene: a forró nyári hónapokban. korlátozottak voltak eddig az öntözési lehetőségek is. a baranyát érintő dunából és drávából csak kis terület számára lehet vizet nyerni. a megye belsejében levő vízfolyások pedig kicsinyek és éppen az öntözési idényben legalcsonyabb a vízállásuk. az öntözési szakemberek most víztárolók építésével oldják meg a problémát. egy-egy alkalmas völgyet keresztgáttal zárnak el és felfogják a völgyön át haladó patakok vizét. az így keletkezett mesterséges tavak révén azok a termelősövetkezetek és állami gazdaságok is vízhez jutnak, amelyeknek eddig semmilyen lehetőségük nem volt öntözésre.

az első nagyüzemi völgytő ez év tavaszán készült el belvárdgyulán és ebben 800.000 köbméter vizet tárolhatnak. üzembehelyezésekor ez volt a mecsek-vidék legnagyobb víztárolója, de most ennél is nagyobbak készülnek. a somogyapátiban épülő háromszor-és a merenyén épülő négyszerannyi víz befogadására lesz alkalmas, mint a belvárdgyulai tó. az idén és jövőre 20 baranyai völgyet „töltenek meg”, zárógáttak segítségével vízzel. összesen 12 milliárd liter csapadékot, hólevet és patakvizet gyűjtenek össze évente ezekben a mesterséges tavakban. valamennyi többhasznosítású lesz: az öntözés mellett halakat tenyésztenek bennük és víziszárnyasokat nevelnek rajtuk, az arra alkalmas öblöket pedig stranddá képezik ki./mti/

-. -

bb 29. csillagászati muzeum nyílik egerben

vid fm/tné vm fm

1963. november 8.

egerben két évi munka után befejezték a tanárképző főiskola épületéhez tartozó csillagvizsgáló torony restaurálását. az 54 méter magas, tíz emeletes torony tetején csillagászati muzeumot rendeznek be.

a torony 1779-ben épült és azt hell miksa, a kiváló magyar csillagász javaslatára az akkor legkorszerűbb csillagászati műszerekkel szerelték fel, de csak néhány évig működött rendeltetésének megfelelően. öt évvel később második józsef megvonta egertől az intézmény működtetési jogát, ami lényegében „a csillagda” megszűnését is jelentette.

/folyt.köv./

10.45/-n

-18-

/bb 29. csillagászati.....1.folyt./vm

a felszerelések sokáig kihasználatlanul álltak, majd a budapesti uránia csillagvizsgáló intézetbe szállították azokat megőrzésre.

a második világháború alatt a torony is megrongálódott. most a torony helyreállítása után a régi műszerek visszakerülnek egerbe, a csillagászati muzeumba. itt kapnak helyet az egeri „speculára”, vonatkozó jelentősebb iratok és a tanárképző főiskola épületében működő könyvtár páratlan értékű csillagászati könyvei is./mti/

-. -

bb 31. bevált a nyugdíjas lakatos ujitása alapján készített szeg-csomagoló a salgótarjáni acélárugyárban

vid te vm ki

1963. november 8.

a salgótarjáni acélárugyárban kuloványi ferenc nyugdíjas lakatos ujitása alapján a múlt év végére készült el és hónapokon át üzemelt a gyár kísérleti műhelyében az első szeg-csomagológép. a gép műszakonként kétezer-háromezer kilogramm apró szeg-csomagol. elektromos motorja másodpercenként ötven rezgéssel hozza mozgásba az adagolólemezt, amely szűkebb vezetővájaton tömöríti az apró szeg-csomagol. a két-, három vagy ötkilós csomagba. a csomag alá mérleget építettek, amelynek súlymértékbeosztásai elektromos árammal vannak összekapcsolva. így amikor a mérleg nyelve a megadott súly számához ér, a gép automatikusan elzárja a csomagba vezető vájaton ömlő szeg-csomagol. nagy előnye, hogy megszünteti a kézi csomagolás gyakori pontatlanságát és jelentős fizikai munkától mentesíti az ott dolgozó, nagyjából fiatal lányokat.

eddig négy hasonló csomagológépet gyártottak és helyeztek üzembe a gyárban./mti/

-. -

bb 32. bormuzeum abasáron

vid j vm ká

1963. november 8.

heves megye egyik leghíresebb borvidékén, abasáron a rákóczi termelősövetkezet bormuzeumot létesített egy jellegzetesen mintázott, többszázéves pinceágban. a bormuzeumban az abasári borok legjobbjaiból tárolnak mintát./mti/

-. -

10.51/-n

-19-

Mo

bb 34. 80 vagon rózsaburgonya érkezett a nyírségből

1 n. j. /j/m/ká

1963. november 8.

a nagyvásártelepre csütörtökön és pénteken 126 vagon és 176 tehergépkocsi áru futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 80 vagon rózsaburgonya, 2 vagon vöröshagyma, 4 vagon fejeskáposzta, 1 vagon kelkáposzta, 1 vagon gyökrézöldség, 2 vagon sárgarépa, 1 vagon karfiol, 1 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon naspolya, 28 vagon alma, 2 vagon tojás és 2 vagon vagott baromfi.

csütörtökön és pénteken 80 vagon jó minőségű rózsaburgonya érkezett a nyírségből, nagyobb részben őszi rózsá. az állami boltok a gúlábát és a kifliburgonyát kilónként 2.40, az őszi rózsát 2.20, az osztályozott ella-burgonyát 1.60-1.70 forintért hozták forgalomba. a papírzsákba csomagolt ella-burgonyát ötkilós csomagban 10, tízkilós csomagban 20 forintért árusították. a csemegezőlőt kilónként 7.80-9, a sárféher szőlőt 6.50, az étkezési borszőlőt 6, az othellőt 4.50 forintért adták. /mti/

bb 35. a Lotto nyerőszámai

te vm ki

1963. november 8.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint barcson, a mórícz zsigmond kulturházban megtartott lottósorsoláson, a 45. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

36, 55, 73, 74 81 /mti/

11.07/-n

-20-

mo

bb 36. november 12-én avatják a bécsi collegium hungaricum új épületét

1 áe/gg vm fm

1963. november 8.

a hosszú multra visszatekintő bécsi collegium hungaricum új épülete rövidesen megnyitja kapuit. az intézményt a magyar állam tartja fenn az osztrák fővárosban a két ország kulturális kapcsolatainak sokoldalú fejlesztése céljából. az újonnan épült modern, nyolcemeletes székházban 420 személyes színház-és mozitermet, 20.000 kötetes könyvtárt és kiállítási termeket rendeztek be. ezenkívül lehetőség nyílik a tanulmányokat bécsben folytató magyar ösztöndíjasok, fiatal szakemberek elszállásolására is. az épületben kapott helyet a nemzetközi atomenergia ügynökség magyar képviselője, itt működik az osztrák-magyar kulturális egyesület és más, magyar-osztrák kapcsolatok fejlesztésén munkálkodó társadalmi szervezet. a megújult collegium hungaricumot november 12-én avatják fel. /mti/

- . -

bb 37. november 11-én temetik fazekas márton ujságírót

k fm/ vm fm

1963. november 8.

fazekas márton ujságírót, a munkásmozgalom régi harcosát november 11-én, hétfőn délután fél 2 órakor temetik a farkasréti temetőben. az elhunytat a magyar ujságírók országos szövetsége saját halottjának tekinti. /mti/

- . -

11.32/-n

-21-

mo

bb 38. francia irodalomtörténész előadása budapestben

k fm vm

1963. november 8.

andré lebois toulouse-i egyetemi tanár, irodalomtörténész november 11-én, hétfőn 18 órakor, petőfi és a fiatal francia költészet, címmel előadást tart az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészkarának tanácstermében/ ötödik kerület, pesti barnabás u.1. félemelet./mti/

bb 39. megkezdődött a képzőművészeti körök vezetőinek országos konferenciája

t tf/hné/m/fm

1963. november 8.

pénteken az építők rózsza ferenc művelődési házában megkezdődött a képzőművészeti körök vezetőinek kétnapos országos konferenciája.

bánszki pál, a népművelési intézet képzőművészeti osztályának vezetője megnyitójában elmondotta: a tanácskozás célja annak értékelése, hogyan fejlődött az utóbbi években a képzőművészeti körök mozgalom, s milyen módszerekkel kívánják a jövőben hatékonyabbá tenni a tömegek kulturális nevelését és izlésének fejlesztését.

cséri lajos, a népművelési intézet vezető munkatársa beszámolójában ismertette a 12.000 főnyi tagsággal működő, mintegy 360 gyári, üzemi művész kör tevékenységét. rámutatott, hogy ezek a kis csoportok mint vonzó népművelési formák biztosítják a képzőművészetek iránt érdeklődő dolgozók - munkások, értelmiségiek, öregek és fiatalok - szabadidejének kulturált és hasznos kitöltését, kiegészítik az iskolák esztétikai nevelő munkáját, s tevékeny közösségbe tömörítik a különböző társadalmi rétegek művészetbarátait. a mozgalom célja: fejlett izlésű, komoly műértő közönség nevelése. - a továbbiakban hangsúlyozta hogy a csoportok törzsgárdájának a jövőben a körökben végzett tevékenységen kívül nagyobb részt kell vállalnia a tömegek művészi-esztétikai neveléséből, aktív propagandistájává kell válnia a képzőművészeti ismeretek terjesztésének.

a beszámolót vita követte. a konferencia résztvevői szombaton megtekintik képzőművészeti körök 6. országos kiállítását. /mti/

bb 41. korszerű autóbuszállomás épül zalaegerszegen

vid/te/m/ki

1963. november 8.

zalaegerszegen korszerű autóbuszállomás építését kezdték meg. a modern épület a jövő év szeptemberében készül el. az állomásnak 12 kocsiállója lesz. az utasok kényelmét szolgálja majd a tágas, üvegfalú váróterem és a büfé. /mti/

13.05/-n

-22-

bb 40. ülést tartott a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 8.

szabolcs-szatmár megyében 1963. eddig eltelt három negyedévében 105 millió forinttal többet költöttek vásárlásokra, mint a múlt év hasonló időszakában - állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén. a tanácskozáson a földművesszövetkezetek kiskereskedelmi munkáját értékelték. különösen a ruházati és tartós fogyasztási cikkek, valamint a vendéglátóipar forgalma emelkedett a múlt évihez viszonyítva. mindezt elősegítette, hogy a földművesszövetkezetek megfelelő árukészlettel rendelkeznek, állandóan bővítik a választékot, számos áru- és divatbemutatót, kereskedelmi napot rendeznek.

sokat költenek a kiskereskedelmi hálózat bővítésére, fejlesztésére. 1960-tól napjainkig a boltok száma nyolcvankettővel, a vendéglátóipari egységeké pedig huszonkettővel emelkedett. csupán ebben az évben 27 millió forintot költenek beruházásokra. a közelmúltban adták át a fehérgyarmati cukrász termelőüzemet, az emeletes nagyecsedí áruházat, s a közeli napokban kezd meg működését a baktalórántházi vendéglátó-étterem, valamint az ujfehértói áruház, ahol körülbelül ötmillió forint értékű árukészlet várja a vásárló közönséget. /mti/

bb 42. csaknem nyolc hónappal a határidő előtt megkezdték a rudabányai vasérc-törő és osztályozó műszaki átadását

vid/te/m/ki

1963. november 8.

pénteken új létesítmény műszaki átadását kezdték meg rudabányán. a különböző építő- és szerelőipari vállalatok dolgozói a szocialista szerződésben foglalt vállalásuknak megfelelően csaknem nyolc hónappal a határidő előtt elkészítették a korszerű vasérc-törő és osztályozóműt. így az új üzemből már a téli hónapokban megfelelő szemmagyságu ércet szállíthatnak a diósgyőri és az ózdi nagyolvasztókba. az egyenletes szemmagyságu érc felhasználásával a kohókban megszűnnek a gyakori hőingadozások és az eddiginél jobb minőségű nyersvasat csapolhatnak. ez csupán a diósgyőri lenin kohászati műveknél évente mintegy 3-3.5 millió forint megtakarítást eredményez. a törő, osztályozó és tárolóüzemből álló létesítményben óránként 75 tonna - háromféle szemmagyságu - ércet állítanak majd elő. az új létesítményben a műszaki átadás és a próbák után december elején kezdik meg az üzemszerű termelést. /mti/

13.24/-n

-23-

Mue

Mue

bb 43. a községfejlesztési alappól fürdő épült csornán

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 8.

a kisalföld legnagyobb községében csornán pénteken megnyílt a községfejlesztési alappól több mint egymillió forintos költséggel épült fürdő. az új fürdőt a fél évvel ezelőtt létesített törpevizmű látja el vízzel. /mti/

bb 44. időjárásjelentés

tné/m

1963. november 8.

a meteorológiai intézet jelentéi november 8-án, pénteken délelőtt: északnyugatra forduló szél

az elmúlt 24 óra folyamán erőteljesebbé vált az atlanti-óceáni eredetű levegő beáramlása nyugat- és közép-európába és ezeken a területeken erősen felhős, sokfelé esős az időjárás.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, sok helyen volt eső, néhány helyen zivatar. a csapadék mennyisége csak 1-2 helyen érte el az 5 mm-t, sárospatakon 7, kisteleken 10, tabon 13 mm-t mértek. tengelicen /tolna megye/ jég is esett. a hőmérséklet napközben általában 17-21, a délkeleti határszélen 22-24 fokig emelkedett. ma hajnalban az ország déli felében plusz 5- plusz 9, máshol plusz 1 plusz 4 fokig hűlt le a levegő, sőt balassagyarmaton mínusz 1 fokot mértek. ma délelőtt többfelől jelentettek záporokat, zivatarokat.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 12.5 fok volt, a sokévi átlagnál 5.2 fokkal magasabb.

budapesten pénteken délelőtt 12 órakor a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombaton estig: felhőátvonulások, több helyen futó eső. időnként élénk északnyugatra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában plusz 4- plusz 8, északkeleten kevéssel 4 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 11-14 fok között.

a duna vízállása budapesten 145 centiméter. /mti/

13.40/-n

...

-24-

Me

bb 45. magyar zarándokcsoport indult rómaiba

k vt/lk vm zs

1963. november 8.

az actio catholica országos elnökségének szervezésében, a magyar katolikusok zarándoklata a második vatikáni zsinat sikeréért, elnevezéssel pénteken zarándok-csoport indult utnak hazánk-ból. a papokból és hívekből álló csoport megtekinti bécs, párizs, róma nevezetességeit, s három napot tölt Lourdesben, az ismert kegyhelyen. a zarándokokat rómaiban a zsinaton részvevő magyar katolikus főpapok is fogadják. /mti/

bb 48. sajtótájékoztató a német építészeti kiállításról

t sb/lk vm vg

1963. november 8.

a német építészeti akadémia és az ém építésügyi dokumentációs iroda a liszt ferenc téri könyvklub helyiségeiben kiállítást rendezett az ndk építészetéről. pénteken délelőtt martin schimpfermann, a német építészeti akadémia elnöke irodájának vezetője sajtótájékoztatón ismertette az újságírókkal a kiállítás gazdag anyagát.

többek között elmondotta, hogy a kgst országok műszaki együttműködésének keretében berlinben már két kiállításon mutatták be magyarország építészetét. viszonzásként most elhozták budapestre az ndk építészetét és építőiparának fejlesztését ismertető anyagot. több mint 120 tablón mutatják be a modern lakás és városépítés valamint a gyárépítkezések eredményeit. a nagy falelemek, az újfajta gépek és új munkaszervezési módszerek segítségével jelentősen emelkedett a termelékenység a németországi építkezéseken. korábban az építőipari dolgozók - egy főre számítva - évente 2-2.5 lakást adtak át, de most már 3.5 új otthont tudnak felépíteni. különösen nagy fejlődésre kerül sor a gyárépítkezéseken. szovjet tapasztalatok alapján áttérnek a tömbösített üzem-építkezésre, amely azt jelenti, hogy egyforma előregyártott szerkezetekből és közös tető alatt építenek fel több üzemszert. ennek a módszernek nemcsak az a nagy előnye, hogy a gyárépületeket 85 százalékban elemekből rakhatják össze, hanem az is, hogy az ipartelepek a később elavuló berendezéseket és gépeket könnyen ki tudják cserélni, mert nem kell bontani vagy átalakítani az épületeket. /mti/

15.15/a

- 25 -

Me

bb 46. szabályrendelet-tervezet készült a lakók kapu-és liftkulcs-használatáról - elgondolások a házfelügyelői munkakör rendezésére és részbeni megszüntetésére

t hbj/tm vm vg

1963. november 8.

pénteken vertetics jános, a fővárosi tanács vb házkezelési igazgatóságának vezetője sajtóértekezletet tartott, amelyen ismertette a házfelügyelői munkakör folyamatos megszüntetésével kapcsolatos elgondolásokat és a lakók kapu-és liftkulcs-használatáról készített szabályrendelet-tervezetet.

elmondotta: 15-20 éves távlatot nézve a házfelügyelői munkakör idejétmúlttá válik, ma legtöbben lakásproblémájuk megoldására vállalják a házfelügyelőiséget. ha azonban megoldódik budapestben a lakáskérdés, már alig-alig lesz jelentkező erre a munkára, tehát folyamatosan elő kell készíteni a probléma megoldását. nincs arról szó, hogy akár néhány éven belül megszüntetik a házfelügyelő állásokat az új lakótelepeken azonban már nem rendszerezik mindenütt. ezzel kapcsolatban jónéhány problémát meg kell oldani - így például a háztelefonok beszerelését stb.

egyelőre - első lépésként - a fővárosi tanács rendezni akarja a lakók kapu-és liftkulcs-használatát, szabályrendelettervezet készült, amely rendezi ezt a kérdést, eszerint kapukulcs-használat engedélyezhető a házban lakó minden 18. életévét betöltött személynek, tekintet nélkül arra, hogy milyen címen lakik a lakásban. a kulcs-használatot - az érdekelt kérelmére - a lakóbizottság véleményének figyelembe vételével a tulajdonos, állami házak esetében tehát a házkezelőség engedélyezi, a házfelügyelő erről nyilván tartást vezet, s a használatra engedélyezett kulcsokat számmal látja el.

a rendelet-tervezet szerint a lakó a kulcs-használatot bármikor felmondhatja, viszont meg is lehet a lakótól vonni olyan esetben, ha a kapu bezárását elmulasztja, ha a kulcsot használatra jogosulatlan személynek adja át, ha a szocialista együttélés szabályaival ellentétes, botránys, türehtetlen magatartást tanusít, s emiatt a kulcs-használat megvonására a lakóbizottság javaslatot tesz, illetve ha nem fizeti a kapupénz-átalányt, ami előreláthatólag 5 forint lesz. aki megsérti az idevonatkozó rendelkezéseket, 1000 forintig büntethető.

/folyt.köv./

15.30/a 16⁰⁷

- 26 -

10/2

/bb 46. szabályrendelet.....1.folyt./vm

aki nem tart igényt kapukulcs használatára, az természetesen nem kér. a házfelügyelő ugyanis továbbra is ellátja a lakóépületek kapujának esti zárását, hajnali nyitását, s kapuzárás után a kulccsal nem rendelkezőknél az épületbe érkezőknek, és az épületből távozóknak be, illetve kibocsátását.

hasonlóan intézkedik a szabályrendelet-tervezet a felvonókulcs használatáról. eszerint kulcsot kaphat az épületben lakó, vagy az épületben levő munkahelyen dolgozó 16. életévét betöltött személy. a csak vizsgázott vezetővel működtethető felvonó vezetéséhez meg kell szerezni a jogosítványt, s erre lehetőséget teremt a házkezelőség. a liftkulcs-tulajdonos csak a vele együtt lakókat, továbbá a bérleményébe érkezőket és távozókat szállíthatja a felvonón. a kulcsért havonta - előreláthatólag - 20 forint térítést kell fizetni. természetesen ezt a lehetőséget is csak az a lakó veszi igénybe, aki akarja. a házfelügyelő kötelezettségeit nem érinti, akinek nincs kulcsa, azt a házfelügyelő térítés ellenében továbbra is köteles szállítani a felvonón.

a rendelet-tervezetet több lakóbizottsági ülésen megvitatják, foglalkozik vele a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága és a fővárosi tanácsülés és ha a jóváhagyás megtörtént, a jövő év februárjában, márciusában lép életbe./mt1/

- . -

bb 49. nemzetközi tanácskozás az ipari állóalapot fokozottabb kihasználásáról

1963. november 8.

k ms/gk vm zs

a magyar tudományos akadémia ipargazdasági kutatócsoportja szovjet, lengyel, csehszlovák, német, román, bolgár és jugoszláv szakértők részvételével négynapos tudományos tanácskozást rendez az akadémián. megvitatják az ipari állóalapot fokozottabb kihasználásával kapcsolatos gazdasági, szervezési, munkaügyi és szociális kérdéseket. a nyilvános megnyitó ülést kedden délelőtt 10 órakor tartják. az előadássorozatot és vitát hevesi gyula akadémikusnak, az ipargazdaságtani kutatócsoport igazgatójának előadása vezeti be./mt1/

- . -

15.55/a 16⁰⁷

- 27 -

10/2

bb 47. ajándék-kiállítást nyitott az ofotért

t t6/tm szb vg

1963. november 8.

pénteken az ofotért engels téri bemutatótermében kiállították azokat a fotó- és optikai cikkeket, amelyekről úgy vélik, hogy alkalmasak ajándékozásra.

a kiállítás megnyitásakor rendezett sajtótájékoztatón a vállalat igazgatója elmondta, hogy körülbelül 20-25 millió forint értékű olyan áruval rendelkeznek, amelyek besorolhatók az ajándékozási cikkek körébe, megvásárlásuk nem jelent nagy anyagi megterhelést. ezeken kívül természetesen nagy értékű, magasabb igényeket kielégítő fotófelszerelési cikkekből is jó az ellátás. a mostani kiállítást úgy csoportosították, hogy az összetartozó felszerelések minden darabját együtt láthassák az érdeklődők. az egy csoportba tartozó felszereléseket azonban külön-külön is meg lehet vásárolni. ilyen csoport például a pajtás fényképezőgép és a hozzá tartozó tok, mellállvány, színszűrő és két tekerics film, amely együttesen 320 forint, de a külön is megvehető gép csak 160 forint.

olyanoknak, akik már rendelkeznek géppel, összeállították a pajtás másolóberendezéshez szükséges felszerelési cikkeket. összesen hat-hétféle olcsóbb fotófelszerelés között válogathatnak az ajándékvásárlók. valamennyinek ezer forint alatt van az ára, de aki ennél drágábbat akar venni, arra már otp-hitelt is kap. ujdonság a stereo mikroma néző, amelyhez 14-féle képkorongot árúsítanak. a korongokon a szovjetunió, csehszlovákia, bulgária, indonézia és kuba legszebb tájai láthatók. célszerű ajándéktárgyak a színházi és prizmás látcsövek, a különböző barométerek, asztali hőmérők és a dia-vetítők egyaránt.

a december végéig nyitvatartó kiállítással egyidőben az ofotért szakembereit több előadást tartanak az iskolákban a fotózás gyakorlásának módjáról. az elsőre - a tanulók kérésére - a batthyány utcai általános iskolában szerdán kerül sor. /mti/

..-

bb 50. megjelent a társadalmi szemle novemberi száma

szb sr

1963. november 8.

Legújabb számának első két cikkét a társadalmi szemle a párt két ünnepi eseményének szenteli. „a párt születésnapján”, című vezércikk visszaemlékezik a legújabbkori hazai történelem kiemelkedő eseményére, arra, hogy 45 esztendővel ezelőtt megalakult a kommunisták magyarországi pártja. baranyi gyula kezébe pedig az a nagyjelentőségű esemény adott tollat, hogy a párt központi bizottságának határozatára megkezdődött lenin összes műveinek magyar nyelvű első teljes kiadása.

/folyt.köv./

16.306/a

- 28 -

bb 50. /megjelent a társadalmi... 1. folyt./- szb

dr. dimény imre a mezőgazdaság fejlődésének kérdéseit tárgyalja írásában. „ideológiai munka és értelmiség”, című cikkében rényi péter az eszmei offenzíva helyes értelmezéséről is.

háry lászlónak „a nemzetközi kereskedelem a világgazdasági konferencia küszöbén”, című cikke összefoglalja és statisztikákkal illusztrálja, hogy milyen stádiumban van ma a nemzetközi kereskedelem és melyek azok a megoldásra váró problémák, amelyeket a szovjetunió javaslata alapján megtartandó világgazdasági konferencia programjára tűzött. a kínai kommunista párt vezetőivel folyó vita egyik fontos részét a korunk fő ellentétének meghatározása és a nemzeti felszabadító mozgalmak szerepének megítélése közötti nézeteltérést patkó imre cikke tárgyalja.

a folyóiratban a leszerelés realitásáról simai mihály irt konzultációt, adenauer politikájáról pedig hajnal kornél készített mértéket. a latin-amerika imperialista kizsákmányolásáról szóló cikket - amelyet rodolfo ghioldi irt - az egyesült államok kommunista pártja elméleti folyóiratából a political affairsból vette át a társadalmi szemle. lakos sándornak „a szocializmus alapjainak lerakása”, című könyvét dr. szabó józsef értékeli. /mti/

..-

bb 51. tovább fejlesztik, s a háztájira is kiterjesztik a többéves szerződés-kötés rendszerét

t kz szb ká

1963. november 8.

a kormányzat kísérletképpen már az előző gazdasági évben bevezette néhány fontosabb cikkre - étkezési és konzerv zöldségre, dohányra, fűszerpaprikára, burgonyára, továbbá baromfira és tojásra - a több évre szóló szerződés-kötések rendszerét. a kísérlet eredményeiről és a több évre szóló szerződésekkel kapcsolatos további tervekről pénteken dr. szongoth miklós, az élelmiszer-ügyi minisztérium felvásárlási főosztályvezetője tájékoztatta a sajtó képviselőit.

rámutatott többek között, hogy a bevezetett több évre szóló szerződési forma eredményesnek bizonyult. elősegíti és alátámasztja a termelés szakosítását, az általános népgazdasági céloknak megfelelően ösztönzően hat egyes kulturák vetésterületének növelésére és egyben elősegíti mind a termelői áruértékesítést, mind pedig az állami készletgyűjtés biztonságát.

/folyt.köv./
16.30/a

- 29 -

100

bb 51. /tovább fejlesztik,... 1. folyt./- szb

az új - három évre szóló - szerződési forma előnyeit a termelők megértették és éltek vele. az említett terményekből az együttesen leszerződött terület egyharmadára - csaknem 100 000 holdra - kötötték többéves szerződés. a szakosodást elősegítő szerepére utal, hogy a többéves szerződési rendszerbe már bekapcsolódott termelők - tehát ugyanazok a gazdaságok - 1965-ig együttesen több mint 12 000 holddal növelik ugyanezen cikkeknek a területét.

az eredmények alapján az új gazdasági évben tovább fejlesztik a többéves szerződések rendszerét. a már említett cikkekben különösen a termelőszövetkezetek többéves szerződést köthetnek cukorrépa, cikóriára, rizsre, borra - borszőlőre és mustra -, valamint egyes gyümölcsre - étkezési szőlőre, téli almára, meggyre, cseresznyére és málnára, továbbá levendulára és borsmentára.

a háztáji és egyéb gazdaságok egyes termékeire - borjuszaporulatra, süldőre, baromfira, elsősorban vízi szárnyasokra, továbbá tojásra - is kiterjesztik a többéves szerződések kötését.

a többéves szerződéseket ez évben a termelők az 1964-1966. évekre - tehát hároméves időtartamra köthetik meg, illetve a már megkötött szerződések hatályát kiterjeszthetik 1966-ig.

a többéves szerződések kötése mind a termelőszövetkezetek, mind a háztáji gazdaságok számára sokoldalúan előnyös. a termelőszövetkezetek által vállalt többéves áruértékesítési és az ehhez szükséges termelési előirányzatok megvalósulását az illetékes szervek a megfelelő üzemtervek kialakításához nyújtott támogatás mellett egyéb, többek között a szükséges beruházásokhoz nyújtott anyagi segítséggel is előmozdítják. emellett - egyes cikkeknel - a szerződések biztosítják a jelenleg érvényes felvásárlási árak kifizetését.

a háztáji és egyéb gazdaságokkal kötött többéves szerződések ugyancsak biztosítják egyrészt a jelenleg érvényben levő növényekmarha és süldő árakat, tojásnál pedig az ugynevezett védőár fenntartását, másrészt - a cikkek többségénél - a jelenlegi takarmánytámogatást. /mti/

16.35/a

W

bb 52. nyolc hónappal a határidő előtt üzembehelyezték a budapesti automata telex központot

i fk/kf szb vg

1963. november 8.

a központi táviró hivatal dolgozóit - november 7 tiszteletére - nyolc hónappal az eredeti határidő előtt üzembehelyezték a budapesti nemzetközi automata telexközpontot. a postai hírközlésének ez az újabb korszerűsítése azt jelenti, hogy a magyar telex-előfizetők, akik nagy nemzetközi forgalmat bonyolítanak le - péntek reggeltől várakozás nélkül tárcsázással hívhatják fel 11 ország - ausztria, belgium, bulgária, csehszlovákia, dánia, anglia, az ndk, az nszk, svájc, svédország és a szovjetunió - távgépi előfizetőit. az új automata központ nemcsak a telex-előfizetőknek jelent kényelmet, hanem a postának is többszáz ezer dollár megtakarítást hoz azzal, hogy gyorsabbá válik az összeköttetések kapcsolása. /mti/

--

bb 54. orvosnapok bács megyében

vid fm/tné szb fm

1963. november 8.

pénteken kecskeméten dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen megnyitotta a bács megyei orvosnapokat. harmadik éve, hogy a megyei orvosegészségügyi szakszervezet tudományos bizottsága összehívja a duna-tisza közli orvosokat, hogy kicseréljék a különféle betegségek gyógyításával, illetve megelőzésével kapcsolatos tapasztalataikat. pénteken többek között dr. honti géza kecskeméti rendelőintézet, dr. lestér béla megyei kórházi, valamint dr. mándy istván bajai városi kórházi főorvos tartott referátumot a vesemegbetegedésekről. ezután még 13 előadás hangzott el. szombaton további 36 szakelőadást tartanak a megye orvosai. /mti/

--

bb 56. jubileumi diszhangverseny a csepel vasmű ifjúsági házában

k áe/lk szb fm

1963. november 8.

a csepeli munkásotthon ifjúsági zenekara megalakulásának 10. évfordulóját ünnepli. ebből az alkalomból diszhangversenyt rendeztek a csepel vasmű ifjúsági házában. a termet zsúfolásig megtöltő közönség melegen ünnepelte a jubiláló zenekart és művészeit vezetőit. az ünnepi műsorban közreműködött csanik zsófia, az állami operaház magánéneke és dr. rieger tiber zongoraművész is. /mti/

--

16.45/a

W

- 31 -

bb 53. hat kilónyi aranypénzt találtak a hódmezővásárhelyi határban - ezerháromszázkilencven solidus attila korából

t ol/hné-lm fm

1963. november 8.

pénteken a magyar nemzeti muzeumban dr. kerek józsef főigazgatóhelyettes érdekes eseményről tájékoztatta a sajtó képviselőit. elmondotta, hogy az elmúlt napokban páratlan aranypénzlelet került felszínre a hódmezővásárhelytől körülbelül 12-15 kilométerre levő gorszal állami gazdaság területén. a szikáncs tanyán lakó józsef erzsébet október 21-én pulykát legeltetve, botjával a földben turkált, amikor előbukkant az első aranypénz-érme. tovább keresgélt, és még 60 darabot talált. kettőt beküldött hódmezővásárhelyre, hogy illetékesek nézzék meg, miből vannak az érmék, illetve mit csináljon velük. a következő napokban folytatta a keresést és így gyűlt össze mintegy ötkilónyi arany, amit egy literes dunsztos-üvegbe rakott. hódmezővásárhelyről nem kapott kielégítő választ s ezért vejjével három pénzdarabot elküldött a nemzeti muzeumba.

a józsef erzsébet által megjelölt területen a magyar nemzeti muzeum és a hódmezővásárhelyi muzeum munkatársai alapos ásatást végeztek; az eddigi leletekkel együtt összesen 1390 érme, több mint hatkilónyi aranypénz került felszínre. a magyar nemzeti muzeum fennállásának 160 éve alatt még nem volt példa ilyen nagytömegű, összetartozó érmelelet feltárására, mert eddig mindössze 16-18 ilyen pénz került a muzeumba. az érmék - 2. theodosius és 3. valentianus veretei. közöttük ötféle típust lehet megkülönböztetni. a pénzdarabok a constantinopolisú verében készültek, s látható rajtuk az ob-jelzés, amely a későrómai időkben az arany finomságát, illetve súlyát bizonyította. ezek az érmék 980-as finomságúak, azaz 22-23 karátosak, darabonkénti súlyuk mintegy 4-4.5 gramm. hogy mekkora értéket képviselt egy solidus az említett császárok korában, - akik attila kortársai voltak, - azt jól szemlélteti a következő adat: a 4. század első felében a bizánci udvar 30 font arany évi váltságdíjat fizetett a hunoknak, ami 25 000 solidusnak felel meg, tehát a lelet értéke körülbelül 7-8 százaléka az akkor évi adónak. annakidején négy solidusért egy katonaköpenyt, 26.5 kiló szalonnát, vagy zsirt lehetett vásárolni.

az 5. század táján a kelet-római birodalom sok kényszerű háborút viselt a vándorló barbárokkal, s különösen a hunokkal. ez a nagytömegű pénz valamelyik császári kincstárból származik, a jelek szerint forgalomban még nem volt, adó, kamat, vagy ajándék célját szolgálta. valószínűleg hirtelen kellett elrejtteni, vászon- vagy bőrszakban ásták el, mivel mellette edényt vagy más tartályt nem találtak.
/folyt.köv./

16.50/a

- 32 -

bb 53. /hat kilónyi...1.folyt./-lm

amikor ez történt, szarmaták élhettek ezen a területen, hun fennhatóság alatt, mert már találtak itt szarmata sírokat és hun emlékeket is.

az 5. század, amelyből ez a kicslelet származik, olyan történelmi korszak, amelyben világbirodalmak omlottak össze: európa születésének időpontja. a lelet minden bizonnyal felkelti a külföldi bizánc-kutatók figyelmét is.

a sajtótájékoztatón dr. liptai ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztály vezetője közölte, hogy józsef erzsébetet, - aki mindent elkövetett, hogy a lelet a muzeumba kerüljön, - a művelődésügyi miniszter méltányos jutalomban részesíti. a jutalmat a jövő héten adják át ünnepélyesen józsef erzsébetnek. a teljes leletet novemberben a hódmezővásárhelyi muzeumban állítják ki, a magyar nemzeti muzeumban pedig előreláthatólag december elejétől tekinthető meg./mti/

--

bb 57. pályázat a szentendrei sziget új üdülőterületének rendezésére

1963. november 8.

16.55/a

a dunakanyar regionális terve a szentendrei sziget északi csúcson jelölte ki egy új üdülőterületet. ez lesz a vízi-élet fontos központja a nagymarosi vizierőmű alatti duna-szakaszon. több üdülőt, egy szállodát, ezer személyes sátorvárost, külön hétvégi telepet, csónakházakat, parkokat, valamint különböző kulturális, egészségügyi és egyéb közintézményeket kell majd elhelyezni ebben a nyaralóközpontban. a következő ötéves tervben már sor kerül az építkezésekre. ezért az építésügyi minisztérium és a dunakanyar intézőbizottsága most közös tervpályázatot hirdet az új üdülőterület rendezésére. a pályázati kiírást máris átvehetik az érdeklődők az építkezésfejlesztési főosztályán, s ugyanide kell eljuttatni postán a kész terveket 1964. február 20-ig. a legjobb munkák megjutalmazására összesen 100 000 forintot irányoznak elő, s a legnagyobb díj 25 000 forint./mti/

--

16.55/a

- 33 -

16.55/a

bb 55. megkezdődtek a vizsgaelőadások a színház- és filmművészeti főiskolán - 13 színészhallgató fejezi be az idén tanulmányait

i bi/tr szb fm

1963. november 8.

pénteken délután az ódry színpadon megkezdődtek a színház- és filmművészeti főiskola 4. éves színész-szakos hallgatóinak vizsgaelőadásai. a műsoron Schiller: Ármány és szerelem című drámája szerepelt. a főbb szerepeket Izsó Vilmos, Gonda György, Tordai Teri és Ujlaky László alakította. a darabot Békés András tanár rendezte. az előadást a hallgatók szombaton délután és vasárnap délelőtt megismétlik.

a végzős színész-szakos hallgatók - mint minden évben - az idén is négy színdarabot mutatnak be a vizsgaelőadásokon. erre azért is szükség van, mert a diploma elnyeréséhez mindegyik hallgatónak főszerepben kell sikeresen levezgáznia. a következő vizsgaelőadás Shakespeare: ahogy tetszik című vígjátékának bemutatója lesz február végén. a két utolsó vizsgaelőadásra tavasszal kerül sor. az elméleti tárgyakból a hallgatók már szeptemberben vizsgáztak, így az utolsó tanévet teljesen diplomamunkájuknak, a vizsgabemutatókra történő felkészülésnek szentelhetik.

az idei tanév végén 13 fiatal színész - hat nő, hét férfi - hagyja el a főiskolát. többen közülük budapesti színházakban és filmszerepekben máris tanubizonyosságot tettek képességeikről és nevük nem ismeretlen a nagyközönség előtt. Béres Ilona a Víg-színházban a hátsó ajtó női főszerepét, Dobos Ildikó a Madách-színházban a Simone Machard látomásai-ban a címszerepet alakítja. Szegedi Erika a nappali sötétség című új magyar filmben játszik főszerepet, Halász Judit nevét az esős vasárnap című filmből ismeri a közönség. Polonyi Gyöngyi már több szerepet játszott a nemzeti színházban.

a rendezői tanszak öt 4. éves hallgatója már vidéki színházaknál dolgozik. az öt diplomamunkájuk egy-egy háromfelvonásos színdarab rendezése, s emellett segédrendezőként töltik az utolsó tanévet a vidéki színházakban. /mti/

17.15/a

- 34 -

bb 58. nagyszabású magyar híradástechnikai kiállítás bukarestben

1963. november 8.

i kf-lm vg

az elektroimpex külkereskedelmi vállalat november 9-21 között nagyszabású híradástechnikai kiállítást rendez bukarestben.

az elektroimpex híradástechnikai iparunk legmodernebb, legújabb gyártmányait mutatja be a román szakembereknek és a közönségnek. kiállították többek között a hatnyelvű simlton tolmácsberendezést, a telinform személyhívót, korszerű rádió és televízió stúdióberendezéseket, új típusú eredményhirdetőket, ipari televíziót s különféle tartós fogyasztási cikkek. /mti/

..

bb 59. hétfőn jelenik meg a téli olimpiai bélyegsorozat

1963. november 8.

i kf-lm vg

a postavezérgazgatóság közli, hogy november 11-én, hétfőn kibocsátja a nyolc értékből álló téli olimpiai bélyegsorozatot. a bélyegsorozat 40, 60, 70 és 80 filléres, valamint 1, 2, 2.60 és 4 plusz egy forintos értéke egy-egy szép téli sportágat - köztük sífutást, siugrást, jégtáncot, jégkorongozást, bobversenyt - ábrázol.

az új bélyegek 1964. december 31-ig használhatók fel postai küldemények bérmentesítésére. /mti/

..

bb 60. ülést tartott a heves megyei kisz-bizottság

1963. november 8.

vid fm/tné-lm fm

a heves megyei kisz-bizottság pénteken Egerben ülést tartott, amelyen a kommunista ifjúsági szövetség nevelő munkájáról tárgyaltak.

megállapították, hogy a megyében is öröndetesen növekszik a munkában és a tanulásban példamutató fiatalok száma. 1961-ben az üzemekben 94 volt a „szocialista munka ifju brigádjainak” száma, az idén számuk már 165-re emelkedett. több mint száz fiatal újítót tartanak nyilván a megyében és a fiatalok takarékosági számlájára az elmúlt évben 22 millió forintot jegyeztek fel.

/folyt.köv./

17.25/a

- 35 -

bb 60. / ülést tartott...1.folyt./-lm

növekedett a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok száma is. a mezőgazdasági nagyüzemek és a falvak kiszervezetelében 8.400 kisz-tagot tartanak nyilván. az utóbbi két évben a termelőszövetkezetekben 55-ről 112-re emelkedett az ifjúsági munkacsapatok száma.

a diákok a tanuláson kívül sokrétű társadalmi tevékenységet fejtenek ki. az egri alpári gyula közgazdasági technikum tanuló példái az idei nyáron 59 000 óra társadalmi munkát végeztek.

növekedett a fiatalok tanulási kedve. jelenleg mintegy 3 000 ifju dolgozó vesz részt szakmai továbbképzésben./mt1/

--

bb 62. incze jenő külkereskedelmi miniszter indiába utazott

lk-lm vg

1963. november 8.

incze jenő külkereskedelmi miniszter november 8-án indiába utazott a két ország között megkötendő hosszulejárati árucseretorgalmi, valamint az ezzel összefüggő pénzügyi megállapodás letárgyalása és aláírása céljából. a miniszter bucsuztatására a ferihegyi-repülőtéren megjelent karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt s.v. patel, az indiai köztársaság budapesti nagykövete./mt1/

--

bb 64. megnyílt a német demokratikus köztársaság építészeti kiállítása

t sb/tm-lm ki

1963. november 8.

a liszt ferenc téri könyvklub helyiségeiben pénteken délután izsák sándor, az építésügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője megnyitotta a német demokratikus köztársaság építészeti kiállítását. a bemutatón megjelent szabó jános építésügyi miniszterhelyettes, valamint az építésügyi minisztérium, továbbá az építőipar tervező- és kutató intézeteinek több vezető beosztású képviselője. jelen volt siegfried hienzsch, a német demokratikus köztársaság budapesti követségének első titkára, ernst-ulrich kloock kulturális attasé, valamint a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és munkatársa. a vendégeknek martin schimpfermann, a német építészeti akadémia elnöki irodájának vezetője mutatta be a kiállítás anyagát.

a kiállítást november 22-ig tekinthetik meg a látogatók.

/mt1/

17.30/lm

-36-

nagy

bb 61. csütörtökön nyári szivatarok voltak, s fokozatos lehűlés kezdődött - szombatira atlanti levegő érkezik, fagyveszély még nincs

i cs/j szb ká

1963. november 8.

többévtizedes időszakaszban egyszer-kétszer ha akad ilyen enyhe, száraz és hosszantartó ősz, mint a mostani. „normális”, éveken a korai fagyok már október közepén lehervasztják a kerti virágokat, megkopasztják a fákat, most - az északkeleti vidékek kivételével - november derekát is csaknem hibátlanul pompáznak még a kertek, zöldellnek a gypágyák. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották, hogy szerdán a sokévi átlagszintnél 8 fokkal voltak magasabbak a maximumok, csütörtökön pedig 5 fokkal, de még a péntekiek is 2-3 fokos többletet mutattak, noha a csütörtöki frontbetörésekkel megkezdődött az időjárás átalakulása. az esti órákban érkezett második szivatarhullám déli kitérővel a földközi-tenger felől atlanti óceáni levegőt hozott az addigi szubtrópusi meleg helyébe, a légcseré több vidéken okozott kisebb esőket. 18 megfigyelő-állomás észlelt nyári jellegű szivatar, a tolna megyei tengeticről jégesőt jelentettek. pénteken a nappali órák száma több vidéken erősen csökkent, így a nappali hőmérséklet az előző napokénál sokkal alacsonyabban, 13-15 fok között tetőzött.

európa nagyrészen a miénkéhez hasonló, enyhe, szép őszi idő van uralmon, az északi országokban és a szovjetunió középső és északi területein azonban már a nappali maximumok sem emelkednek fagypontra fölé. a jelek szerint a szombatira virradó éjszaka újabb időjárási front érkezik nyugatról a kárpát-medencébe, amely már kerülő nélkül szállítja az atlanti levegőt, s erősebb felhősödést, futó esőket okoz. az éjszakai minimumok 4-8, a szombati maximumok 11-14 fok körül alakulnak ki. szombaton is lesznek felhőátvonulások, de párórás napsütésre még számíthatunk. /mt1/

--

17.45/a

- 37 -

bb 65. megbeszélés az orvosok társadalmi tevékenységéről

te-lm zs

1963. november 8.

pénteken a népfront székházában, vass istvánnéknak, az országgyűlés elnökének, a hazafias népfront országos tanácsa titkárának elnökletével megvitatták a népfront szervezésében tartott orvos-tanácskozások eddigi tapasztalatait, s az orvosok társadalmi tevékenységének kérdéseit. a vitában többek között felszólaltak dr. zsebők zoltán és dr. jenyey endre kossuth díjasok, dr. juhász páál, a debreceni és dr. tóth károly, a szegedi orvostudományi egyetem rektora./mti/

--

bb 66. műhelytűz kipattanó szikrától

i bc/hné-lm zs

1963. november 8.

a 4. kerületi munkásotthon utca 111. szám alatt, a szék- és kárpitosipari vállalat csiszolóműhelyében egy kipattanó szikra tüzet okozott a porkamrában. barcs attila 20 éves asztalos, alsógödi lakos súlyosan, ketten pedig könnyebben megsérültek a tüztől./mti/

--

bb 67- tiz éves az erdőgazdasági és faipari tervező iroda

i cs/hné-lm ká

1963. november 8.

az erdőgazdasági és faipari tervező iroda pénteken a technika házában ünnepelte fennállásának 10. évfordulóját, nyirádi lájos igazgató ünnepi beszédében ismertette az intézet működését, munkasikereit, majd dr. balassa gyula miniszter-helyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetője köszöntötte a jubiláló erdőterv dolgozóit./mti/

--

17.50/a

- 38 -

bb 68. beszakadt a tető- halálos baleset munka közben

i bc/hné-lm zs

1963. november 8.

a máv északi javító műhely mozdonyszereldejének teteje szabó kálmán 52 éves üveges, budapesti lakos alatt munka közben beszakadt. a szerencsétlen ember 12 méter magasból lezuhant, s olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba-szállítás közben meghalt./mti/

--

bb 69. francia pszichológus magyarországon

i ms/tm-lm zs

1963. november 8.

paul fraisse, a párizsi egyetem pszichológia professzora ötnapos tanulmányutra budapestre érkezett. a francia tudós előadást is tart hazánkban./mti/

--

bb 70. jugoszláv mérnök magyarországi tanulmányuton

i ms/tm-lm zs

1963. november 8.

a. gyergyek jugoszláv elektromérnök a magyar-jugoszláv kulturális egyezmény alapján egyhónapos tanulmányutra budapestre érkezett./mti/

bb 71. megyei békemozgalmi aktivisták értekezlete kecskeméten

vid fm/tné-lm fm

1963. november 8.

a hazafias népfront bács megyei titkársága pénteken kecskeméten értekezletet rendezett a megye mintegy száz békeaktivistájának részvételével. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről tájékoztatót, majd farkas jános, a hazafias népfront megyei bizottságának titkára ismertette a békemozgalom soronkövetkező feladatait./mti/

--

17.45/lm

-39-

|| tartott

119

bb 72. embargó pénteken este 20 óráig!

magyar államférfiak részvétláviratai indonéz államférfiakhoz

Lk szb la

1963. november 8.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét a. sukarnonak, az indonéz köztársaság elnökének h. djuanda, az indonéz köztársaság első minisztere elhunytával kapcsolatban és kérte, hogy tolmácsolja együttérzését az elhunyt hozzátartozóinak.

péter jános külügyminiszter dr. subandrionak, az indonéz köztársaság első minisztere helyettesének és külügyminiszterének küldött részvétláviratot. /mti/

-. -

bb 74. tanácskozás a tbc-s betegek gondozásának időszerű feladatairól

t ms/hné szb zs

1963. november 8.

pénteken a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen megkezdődött az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete tbc-középkáder szakcsoportjának 4. nagygyűlése. a tanácskozásnak, amelyen többszáz asszisztensnő, védőnő, kórházi és körzeti ápolónő, calmette-védőnő vesz részt, ünnepi jelleget kölcsönöz az idei korányi frigyos emlékév.

sárfi rózsának, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete titkárának megnyitó szavai után dr. stark janka főorvos, országgyűlési képviselő mondott emlékbeszédet korányi frigyosról, a tbc elleni küzdelem nagy szervezőjéről. a pénteki tanácskozáson a tbc-gondozás időszerű feladatait vitatták meg. a bevezető előadást dr. medve lászló, az egészségügyi minisztérium főelőadója tartotta. a tbc-ellenes küzdelem társadalmi bizottságainak munkájáról dr. lévay károly, a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettese adott tájékoztatót. az előadásokat vita követte, majd megtartották a szakcsoport tisztújító közgyűlését.

szombaton továbbképző előadások hangzanak el két szekcióülésen. neves tbc-szakorvosok ismertetik a tbc gyógykezelésének belgyógyászati és sebészeti kérdéseit, foglalkoznak a tüdőn kivüli tbc kezelésével, a munkába állítás problémáival, stb. előadások hangzanak el a tbc megelőzéséről, elsősorban a fertőzésnek kitett gyermekek védelméről. /mti/

-. -

18.00/a

- 40 -

bb 73. közlekedési balesetek

i bc/hné szb zs

1963. november 8.

soroksáron a haraszi uton kreisz anna 40 éves budapesti lakos vigyázatlanul közlekedett kerékpárján, s elütötte egy hév-szerelvényt. a kerékpáros a helyszínen meghalt.

a 10. kerület jászberényi ut 38. számú ház előtt figyelmen kívül ment át az uttesten papp péter 36 éves kisteleki lakos. egy személygépkocsi elütötte a vigyázatlan gyalogjártót, aki súlyosan megsérült.

a 4. kerületi elem utca és bécsi ut torkolatánál motorke-rékpárral szabálytalanul előzött tóth jeno 32 éves főtí lakos, s összeütközött egy tehergépkocsival, a motoros súlyos sérülést szenvedett. /mti/

-. -

bb 75. kerékpáros halálos balesete

vid fm/tné szb fm

1963. november 8.

kabáról püspökladány felé kerékpározott a 4-es számú fő közlekedési uton rásó jános 52 éves püspökladányi lakos. a kerékpár kormányán ötliteres demizsonban tejet szállított, a súlyos edény bizonytalanná tette a kormányzást, s egy alkalommal rásó hirtelen az ut közepére került, ahol egy arra haladó személygépkocsi elütötte. rásó jános kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a kerékpáros haláláért nem terheli felelősség a személygépkocsi vezetőjét. /mti/

-. -

18.06/- szb

- 41 -

KE

bb 76. végig hajózható lesz a sió-csatorna - megkezdődött a sió-kongresszus

vid lk szb la

1963. november 8.

a gépipari tudományos egyesület, a közlekedéstudományi egyesület, a hajózástudományi együttműködési bizottság és a magyar hidrobiológiai társaság rendezésében pénteken délelőtt a 100 éves siófokon kincses istván kohó- és gépipari miniszterhelyettes ünnepi megnyitójával megkezdődött a kétnapos sió-kongresszus. a tanácskozáson, amelyen a sió-csatorna fejlesztéséről tárgyaltak, megjelent és felszólalt dr. bélay józsef, a mahart vezérigazgatója, a hajózástudományi együttműködési bizottság elnöke, breinich miklós, az országos vízügyi főigazgatóság főigazgatóhelyettese, s a csatorna fejlesztésében érdekelt szervek számos képviselője.

a nagyszabású kongresszus első napján a felszólalók elmondták, hogy a csatorna a közlekedés és az öntözés szempontjából jelenleg kihasználatlan, pedig a több mint 120 kilométer hosszú víziút nagy lehetőségeket rejt magában. több mint száz éves elképzelést szeretnének megvalósítani a csatorna kiépítésével, hajózhatóvá tételével, a nemzetközi „viziországutba”, való bekapcsolásával, a sió-menti öntözőrendszer kialakításával.

a távlati fejlesztési tervek szerint a dunától siófokig hat vizilépcső biztosítja majd a csatorna állandó - hajózáshoz, öntözéshez megfelelő magasságu - vízzel való ellátását. első lépésként 1965-ben elkezdik az alsó vizilépcső kiépítését, amely a dunától sióagárdig hoz majd létre megfelelő hajózási vízszintet, s így lehetővé válik az áruforgalom, később pedig a személyszállítás gyors, olcsó lebonyolítása. az új létesítmény, amely „árvízkapu”, is lesz, öntözőrendszer és halgazdaságok létrehozására is alkalmas.

a sió hajóúttá való alakítása jelentősen növeli majd az idegenforgalmat is, lehetővé teszi egy hullámzás-mentes, uszó-, csónak-, kajak- és kenu-versenyek lebonyolítására alkalmas óriási „szabadtéri sportmedence”, létesítését. ezen kívül megvalósulhatna budapest és siófok között a gyors, kényelmes, menetrendszerű szárnyashajó járat indítása, amely jelentősen csökkentené a balatoni országút forgalmát.

a kongresszus szombaton folytatja tanácskozását. /mti/

18.45/a

- 42 -

bb 77. veres józsef hazaérkezett algériából

t bc/tné szb sr

1963. november 8.

veres józsef munkaügyi miniszter, aki a magyar kormányküldöttség vezetőjeként résztvett az algériai demokratikus és népi köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából rendezett ünnepségen, pénteken délután hazaérkezett.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános külügyminiszter, hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, mekis józsef munkaügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a munkaügyi minisztérium több vezető munkatársa. /mti/

-. -

bb 78. hazaérkezett a szot küldöttsége afrikából

t bc/tné szb sr

1963. november 8.

péntek este hazaérkezett budapestre a szot küldöttsége, amely somogyi miklósnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot elnökének vezetésével egy hónapig tartózkodott afrikában. a küldöttség útján meglátogatta a ghanai, a mali, a guineai és az algériai szakszervezeteket.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren vas-witteg miklós, a szot alelnöke, beckl sándor, bugár jánosné és gál lászló, a szot titkárai, valamint a szakszervezeti és a némozgalom több vezetője fogadta. /mti/

-. -

bb 79. dobi istván üdvözlő távirata norodom szihanukhoz

lk szb fm

1963. november 8.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte norodom szihanuk herceget, a kambodzsai királyság államfőjét a függetlenség elnyerésének 10. évfordulója alkalmából. /mti/

-. -

18.50/a

- 43 -

KG

bb 80. szovjet filmdelegáció az „optimista tragédia”, szombathelyi diszlejtadásán

vid fm/tné-Lm zs

1963. november 8.

a szovjet filmnapok alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet filmdelegáció tagjai pénteken szombathelyre látogattak. délután vas megye és szombathely város vezetői fogadást adtak tiszteletükre. este a savaria filmszínházban résztvettek az „optimista tragédia”, diszlejtadásán. a szombathelyi közönség meleg ünneplésben részesítette a szovjet vendégművészeket./mti/

--

bb 81. elutazott a szovjet mezőgazdász küldöttség

k ms/hné-Lm zs

1963. november 8.

pénteken elutazott a magyar-szovjet baráti társaság vendégeként ny.f. rosztovev akadémikus vezetésével hazánkban járt szovjet mezőgazdász küldöttség. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. magyari andrás, az agrártudományi egyetem rektora, kiss lászló, az msztb osztályvezetője és v.a. guszjev, a szovjet nagykövetség tanácsosa bucsúztatta./mti/

--

bb 82. operett-bemutató békéscsabán

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 8.

a békés megyei jókai színházban pénteken este bemutatták huszka jenő: Lili bárónő című operettjét. a darvas szilárd és gádor béla átdolgozásában színre került operett címszerepét szegő zsuzsa, a főbb szerepeket barcza éva, pandur teréz, jablonkay mária, bánffy frigyos és széplaky endre alakította. a diszlejteteket suki antal tervezte./mti/

--

bb 83. nagyoperett bemutatója kecskeméten

vid fm/téné-Lm La

1963. november 8.

a kecskeméti katona józsef színház péntek este bemutatta huszka jenő: mária főhadnagy című nagyoperettjét. a főbb szerepeket gyólay viktória, jászai-díjas, dévényi cecília, perényi lászló és tóth lászló alakította. az operettet udvaros béla rendezte./mti/

--

19.25/Lm

-44-

He

bb 84. időjárásjelentés

gk-Lm La

1963. november 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 8-án, pénteken 19 órakor:

északnyugati forduló szél

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, több helyen futó eső. időnként élénk, északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 11-14 fok között./mti/

--

bb 85. fogadás a jugoszláv nagykövetségen

t sl/gk szb La

1963. november 8.

milenko drakulics, a budapesti jugoszláv nagykövetség kereskedelmi tanácsosa pénteken este fogadást adott abból az alkalomból, hogy jugoszláv kormányküldöttség érkezett magyarországra, amely az 1964. évre szóló magyar-jugoszláv árucsereforgalmi egyezményről tárgyal.

a fogadáson részt vett karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, jakus jenő, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint több külkereskedelmi vállalatunk vezetője. ott volt dr. dusan csalics budapesti jugoszláv nagykövet és vladimir szajcsics vezetésével a hazánkban tárgyaló jugoszláv kormányküldöttség. /mti/

--

- v é g e -

21.05/- szb

-45-

He

mti hivatalos közlemények

1963. november 8.

bb 63. az elnöki tanács ülése

-lm la

1963. november 8.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a testnevelési és sportmozgalom társadalmi irányításáról szóló törvényerejű rendeletet.

az elnöki tanács megállapította: szocialista társadalmunk fejlődésének eredményeként a testnevelés és a sport területén is létrejöttek annak feltételei, hogy a testnevelési- és sportmozgalomban közvetlenül érvényesüljön a társadalmi kezdeményezés és ellenőrzés, s a mozgalom egységes irányítását és felügyeletét a jövőben társadalmi szervezet lássa el.

ezt az elvet érvényesíti a törvényerejű rendelet, amely kimondja, hogy a magyar testnevelési és sport tanács feladatait az év végéig megalakítandó magyar testnevelési és sport szövetség veszi át. az új társadalmi szervezetnek és területi szerveinek tevékenysége kiterjed a testnevelés és a sport valamennyi ágára; működését a szövetség kongresszusa által elfogadott alapszabály határozza majd meg.

az elnöki tanács módosította a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak kötelező kölcsönös nyugdíjbiztosításáról szóló 1957. évi 65. sz. törvényerejű rendelet egyes rendelkezéseit. a módosítás célja, hogy a rendelkezéseket összhangba hozza a munkaviszonyban álló dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló jogszabályokkal.

az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

-. -

17.35/lm

-1-

W

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-080

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. november 9.

1. „a pénzcserélő”, című film előkészületei a hunnia
filmstúdióban

i s/gk-lm fm

1963. november 9.

a hunnia filmstúdió műtermében bán frigyas rendező veze-
tésével „a pénzcserélő”, című film előkészületein dolgoznak.
a forgatókönyv volna lajos azonos című novellájából készült.

a történet a századfordulón játszódik a fővárosban, s egy
pénzhamisító életutját kíséri végig. a film feleleveníti az akkori
budapest tipikus embereit és szokásait. az operatőr forgách
ottó. bán frigyas rendező jelenleg próbafelvételeket készít,
szereplőket válogat. egy-két jelenet kivételével a felvételek
műteremben készülnek. a stáb a tervek szerint a szabadban csak
egy napig forgat./mti/4

-.-

bb 3. virágzik a varázsmogyoró

vid j-lm ká

1963. november 9.

szombathely határában, a festői szépségű kámoni arborétum-
ban most virágzik egy különleges diszcserje, a varázsmogyoró. ez
a bokor akkor hozza sárga virágait, amikor lombját már elhullatta,
termését pedig a következő nyáron érleli. a levéltelen ágakon
különös látványt nyújtanak az aranyesőhöz hasonló, üde virágok./mti/

-.-

bb 4. hatféle tájékoztató kiadvány a műszaki irodalom tanulmá-
nyozásához

i áe/gg-lm fm

1963. november 9.

a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett országos
műszaki könyvtárban 180 000 kötetes könyvtárolomány 2500-féle
szakfolyóirat és több mint ötmillió szabadalmi leírás áll az
érdeklődők rendelkezésére. a hatalmas könyvtári és dokumentációs
anyagban nehéz lenne buvárkodni a tudományos dolgozók segítségével
nékül, s ezért hatféle állandó kiadvánnyal könnyítik az el-
igazodást.

/folyt.köv./

-1-

W